

Informe dels resultats per a Catalunya de l'Enquesta domiciliària sobre alcohol i drogues a Espanya (EDADES) 2013

Juny de 2015

Sumari

1.	Introducció	4
2.	Objectius	4
3.	Metodologia	5
3.1.	Univers i marc mostral.....	5
3.2.	Mostra	5
3.3.	Qüestionari i treball de camp.....	6
3.4.	Anàlisi.....	8
4.	Resultats per a Catalunya	9
4.1.	Extensió del consum de drogues.....	9
4.2.	Mitjana d'edat d'inici del consum	14
4.3.	Diferències en el consum de drogues per sexes	15
4.4.	Diferències en el consum de drogues per grups d'edat	17
4.5.	Diferències en el consum de drogues per sexes i grups d'edat	20
4.6.	Consum de substàncies	23
4.6.1.	Tabac	23
4.6.2.	Alcohol	25
4.6.3.	Cànnabis	30
4.6.4.	Cocaïna.....	31
4.6.5.	Èxtasi i drogues de disseny	33
4.6.6.	Amfetamines/ <i>speed</i>	35
4.6.7.	Tranquil·litzants i somnífers (hipnosedants).....	36
4.6.8.	Al·lucinògens	41
4.6.9.	Heroïna i inhalants.....	42
4.6.10.	Altres substàncies psicoactives (drogues emergents)	45
4.7.	Injecció de drogues	46
4.8.	Policonsum de drogues	46

4.9.	Risc percebut davant de diferents conductes de consum	49
4.10.	Disponibilitat percebuda de diverses drogues.....	51
4.11.	Visibilitat d'alguns fenòmens relacionats amb el consum i l'oferta de drogues.....	52
4.12.	Valoració de la importància de les accions per intentar resoldre el problema de les drogues il·legals	53
4.13.	Informació rebuda sobre el consum de drogues	54
5.	Conclusions.....	57

1. Introducció

El Programa d'enquestes domiciliàries sobre alcohol i drogues a Espanya (EDADES) és un programa biennal d'enquestes domiciliàries sobre consum de drogues, promogut per la Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues (DGPNSD) en col·laboració amb les comunitats autònomes, que es va iniciar l'any 1995, i que actualment té resultats de deu enquestes (dels anys 1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007, 2009, 2011 i 2013). Es disposa, així, d'una sèrie temporal cada vegada més dilatada que permet analitzar l'evolució de les prevalences de consum d'alcohol, tabac, tranquil·litzants i somnífers, i drogues de comerç il·legal, i també les pautes de consum dominants, els perfils dels consumidors, les percepcions socials davant del problema i les mesures que la població considera més efectives per resoldre'l.

D'altra banda, el qüestionari i la metodologia són bastant similars als utilitzats en altres països de la Unió Europea i als Estats Units, la qual cosa permet fer comparacions a escala internacional.

En aquest informe es descriuen els objectius, la metodologia i els principals resultats de l'enquesta de l'any 2013 a Catalunya.

2. Objectius

L'objectiu general d'aquestes enquestes és obtenir informació útil per dissenyar i avaluar les polítiques dirigides a prevenir el consum i els problemes associats al consum de drogues.

Els objectius concrets van ser els següents:

- a) Conèixer la prevalença de consum de les diverses substàncies psicoactives.
- b) Conèixer les característiques socials i demogràfiques més importants dels consumidors.
- c) Conèixer alguns hàbits de consum rellevants.
- d) Conèixer la disponibilitat percebuda de diverses drogues per la població i el risc percebut davant de diverses conductes de consum.
- e) Conèixer la visibilitat dels problemes relacionats amb les drogues al lloc on viuen els enquestats.
- f) Conèixer l'opinió de la població sobre la importància dels problemes relacionats amb les drogues i les mesures per reduir-los.
- g) Conèixer les vies d'informació sobre les drogues utilitzades i preferides.

3. Metodologia

En els qüestionaris de les enquestes dels anys 2007 i 2009 es van introduir algunes modificacions a fi de convergir amb el qüestionari estàndard proposat per l'Observatori Europeu de les Drogues i les Toxicomanies (EMCDDA. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction).

En totes les enquestes a partir del 1999 s'han mantingut les modificacions metodològiques introduïdes l'any 1997 (mostreig per agrupaments en tres etapes sense substitució, que els entrevistats mateixos haguessin de respondre totes les preguntes relacionades amb el consum de drogues), la qual cosa facilita la comparació directa entre les enquestes i elimina el possible impacte de les variacions metodològiques sobre els resultats.

En qualsevol cas, per a l'enquesta del 1995 es manté la comparabilitat dels indicadors essencials, com les prevalences de consum, la percepció del risc o la disponibilitat percebuda.

3.1. Univers i marc mostral

L'univers o la població de referència va ser la població resident a Espanya de 15 a 64 anys, inclusivament. La base o el marc mostral utilitzat per seleccionar la mostra només va incloure la població resident en llars familiars, i va quedar fora d'aquest marc la població que residia en institucions (casernes, convents, presons, residències d'estudiants o de gent gran, etc.), la població que vivia en establiments col·lectius (hotels, pensions, etc.) i la població sense sostre.

3.2. Mostra

A l'Estat espanyol, l'any 2013, la mostra va ser de 23.136 persones.

La distribució de la mostra per comunitats autònomes no va ser proporcional a la seva població en totes les enquestes realitzades per tal de sobrerrepresentar les comunitats més petites.

A Catalunya la mostra corresponent a l'any 2013 va ser de 2.019 persones.

La distribució per edats tampoc va ser proporcional i en la mostra es va sobrerrepresentar la població jove (15-39 anys) per tal de fer possible una anàlisi més detallada d'aquest grup d'edat.

Es va fer un mostratge per agrupaments en tres etapes sense substitució.

En la primera etapa es van seleccionar seccions censals, corresponents a un cert nombre de municipis, d'una manera aleatòria, amb probabilitat proporcional a la mida de la secció.

En la segona etapa es van seleccionar llars seguint un procediment aleatori sistemàtic. Aquesta operació la van dur a terme els treballadors de camp mateixos. Per fer-ho, van utilitzar com a instruments el full de ruta i la guia de carrers de la secció censal. Es va considerar que una llar estava habitada i era habitatge habitual quan alguna persona de 15 a 64 anys hi havia viscut almenys vuit dels dotze mesos anteriors, o pensava viure-hi almenys durant vuit mesos. No es van considerar llars les residències col·lectives (casernes, convents, residències d'estudiants o de gent gran, hotels, etc.), les segones residències que no eren habitatges habituals, les oficines, les empreses i les llars deshabitades (confirmat per una tercera persona).

Finalment, en la tercera etapa es va seleccionar un individu dins de cada llar, utilitzant taules de nombres aleatoris *ad hoc* que permetien augmentar la probabilitat dels joves de 15 a 39 anys de ser seleccionats.

No es van admetre substitucions ni de llars ni d'individus. Per cobrir les entrevistes irrealitzables —negatives a obrir la porta, absència prolongada de la llar, negativa de les persones seleccionades, etc.—, la mostra es va sobredimensionar inicialment.

3.3. Qüestionari i treball de camp

Com s'ha esmentat, els anys 2007 i 2009 es van introduir algunes modificacions en els qüestionaris orientades sobretot a convergir amb el model proposat per l'Observatori Europeu de les Drogues i les Toxicomanies. En el període 1997-2003 es va utilitzar el mateix qüestionari estàndard; l'any 1995, un qüestionari bastant diferent, i el 2005, un qüestionari gairebé idèntic al del període 1997-2003. En el qüestionari de l'any 2011 també es van introduir modificacions: es va afegir un mòdul sobre noves substàncies psicoactives (drogues emergents) i un altre mòdul en relació amb la informació rebuda sobre drogues. En el qüestionari de l'any 2013 es va mantenir el mòdul sobre noves substàncies psicoactives (drogues emergents) i sobre informació rebuda sobre drogues, i es va afegir un mòdul per avaluar la situació del consum de drogues en l'àmbit laboral i un altre sobre el consum problemàtic de cànnabis mesurat a través de l'escala CAST (*Cannabis Abuse Screening Test*). A més, es van introduir les deu preguntes del qüestionari AUDIT (*Alcohol Use Disorders Identification Test*). L'AUDIT és un instrument dissenyat per l'Organització Mundial

de la Salut amb la intenció de detectar consums d'alcohol perjudicials o de risc, així com una possible dependència d'aquesta droga.

A partir del 1997 les preguntes sobre consum de drogues han figurat en un quadern a part i la persona enquestada les ha hagut de respondre amb paper i llapis. Per garantir la confidencialitat durant aquest procés, els treballadors de camp havien de mantenir-se allunyats de les persones enquestades i, un cop finalitzada l'enquesta, havien d'introduir el quadern en un sobre en presència dels enquestats amb la resta del qüestionari. Tanmateix, la informació de les persones que van rebutjar emplenar aquest quadern o que tenien problemes per emplenar-lo (cecs, discapacitats per escriure, analfabets, etc.), es va obtenir mitjançant una entrevista cara a cara.

El qüestionari incloïa preguntes de classificació, sociodemogràfiques, de salut, de percepció de risc, de disponibilitat percebuda, de visibilitat del fenomen, i d'opinions i respostes davant del problema de les drogues. Cap de les preguntes del quadern no tenia filtres i, pel que fa al consum de drogues, no hi havia l'opció "No ho sap/No contesta" (amb la intenció de forçar la resposta de la persona entrevistada). La secció sobre consum d'alcohol va incloure, entre d'altres, preguntes sobre el nombre de dies de consum i de borratxeres en els últims dotze mesos i en els darrers trenta dies, i en referir-se als mateixos trenta dies, la freqüència de consum de cada un dels tipus de begudes alcohòliques (vi/cava/xampany, cervesa/sidra, aperitius/vermut, combinats/cubates, licors de fruites i licors forts) diferenciant els dies feiners i els caps de setmana durant el període esmentat.

Les preguntes sobre consum de tranquil·litzants o sedants (pastilles per calmar els nervis o l'ansietat) i de somnífers (pastilles per dormir) es van referir al consum en general (sense diferenciar si va ser amb recepta mèdica o sense), tot i que posteriorment es va explorar també el consum sense recepta mèdica en els últims dotze mesos. En aquesta enquesta, com en la de l'any 2011, també es va preguntar sobre el consum de tranquil·litzants i somnífers sense recepta mèdica alguna vegada a la vida i durant els trenta dies previs a l'enquesta. Finalment, les preguntes sobre la resta de substàncies psicoactives considerades es van referir al consum alguna vegada a la vida, el consum en els últims dotze mesos i el consum en els últims trenta dies. En totes les substàncies es va preguntar sobre l'edat d'inici del seu consum.

Segons el protocol de treball de camp de l'any 2009, abans de classificar una llar o una persona com a absent i passar a seleccionar-ne una altra, els treballadors de camp havien de fer almenys tres visites a la llar inicialment seleccionada en horaris i dies diferents.

En l'enquesta del 2013, el treball de camp es va dur a terme des del 2 de novembre fins al 15 de desembre de l'any 2013, i des del 7 de febrer fins al 8 d'abril del 2014. No es van fer

entrevistes el mes de gener, per evitar la influència de Nadal en les preguntes sobre consum de drogues durant els últims trenta dies.

3.4. Anàlisi

La distribució no proporcional de la mostra per edat i comunitat autònoma no permet agregar directament els resultats, per la qual cosa va ser necessari ponderar-los. A fi de retornar la proporcionalitat a la mostra, els resultats d'aquesta enquesta es van ponderar per comunitat autònoma, municipi, edat i sexe. La ponderació per comunitat autònoma i edat es justifica per la desproporció de la mostra segons aquestes variables derivada del disseny mostral, i la ponderació per sexe es va realitzar per equilibrar la possible desproporció de la mostra derivada de la probabilitat més alta d'absència de la llar dels homes.

L'anàlisi que es presenta a continuació s'ha basat principalment en el càlcul de la prevalença de consum de les diverses substàncies psicoactives utilitzant diversos períodes de referència: vida de la persona entrevistada, dotze mesos previs a l'enquesta, trenta dies previs a l'enquesta i, pel que fa al tabac, a l'alcohol, als tranquil·litzants i als somnífers (amb recepta mèdica o sense), al cànnabis, a la cocaïna en pols i a la cocaïna en forma de base o *crack*, tots els dies en els trenta dies previs a l'enquesta.

En el cas de les begudes alcohòliques es va fer una anàlisi més complexa, i es van estimar, per exemple, indicadors de prevalença de consum el cap de setmana i els dies laborables durant els últims trenta dies, indicadors de consum problemàtic (prevalença de borratxeres en els últims dotze mesos, prevalença d'homes que havien consumit en la mateixa ocasió cinc begudes alcohòliques o més i de dones que n'havien consumit quatre o més durant els últims trenta dies, entenent per *consumir en la mateixa ocasió* prendre-les d'una manera seguida o en un interval aproximat de dues hores (*binge drinking* o episodi de consum intensiu d'alcohol)), o de bevedors de risc identificats a través del qüestionari AUDIT (*Alcohol Use Disorders Identification Test*).

Cal destacar que la mostra està dissenyada per obtenir resultats amb una precisió acceptable en estimar prevalences del consum de drogues per al conjunt de l'Estat espanyol. Si s'obtenen resultats per comunitat autònoma, els intervals de confiança de les drogues menys consumides a les comunitats amb menys població poden ser massa amplis, la qual cosa significa que aquestes estimacions poden estar molt afectades per l'atzar i, en representar-se les sèries temporals, es poden generar dents de serra i línies de tendència enganyoses. Malgrat això, la mostra utilitzada permet obtenir resultats amb una precisió acceptable per a la prevalença de consum d'alcohol, tabac i cànnabis per comunitat autònoma, però segueix sense permetre obtenir estimacions fiables per a drogues amb prevalences de consum més baixes. No obstant això, com que a Catalunya algunes de les

substàncies psicoactives tendeixen a seguir una evolució semblant a la que s'observa en el conjunt de l'Estat, pot resultar útil mostrar els resultats obtinguts (vegeu l'apartat següent).

4. Resultats per a Catalunya

4.1. Extensió del consum de drogues

A les taules 1-4 es pot observar l'evolució, des del 1997 fins al 2013, de les prevalences de consum de drogues per a diferents períodes (alguna vegada a la vida, alguna vegada durant l'últim any, alguna vegada durant l'últim mes i diàriament durant els darrers trenta dies).

En observar les prevalences de consum durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies, l'any 2013, l'alcohol i el tabac van ser les substàncies més consumides, seguides del cànnabis, dels tranquil·litzants, dels somnífers i, a més distància, de la cocaïna.

En general, es va observar un augment o una estabilització de les prevalences de consum (alguna vegada a la vida, durant els dotze mesos previs i durant els trenta dies previs) de totes les substàncies respecte de l'any 2011.

En considerar el consum diari (durant el darrer mes), l'any 2013, en relació amb l'any 2011, es va constatar un augment del consum de cànnabis, de tranquil·litzants, de somnífers i de tabac, tot i que en el cas d'aquesta última substància aquest increment va ser poc important. També es va observar una disminució molt lleugera del consum diari d'alcohol. El consum diari de cocaïna (en pols o en forma de base) va ser del 0,0%.

Taula 1. Evolució de la prevalença de consum de drogues alguna vegada a la vida entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2013

	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013
Tabac	69,8	68,3	63,5	68,1	72,3	70,9	75,1	72,7	74,2
Alcohol	90,0	82,1	86,3	89,9	94,5	88,3	94,8	89,2	91,3
Cànnabis	24,3	21,9	23,5	35,0	35,9	34,4	34,9	28,5	35,1
Èxtasi/drogues de disseny	3,4	2,8	4,5	5,6	6,9	5,8	5,1	3,0	6,2
Cocaïna en pols	2,9	3,2	4,2	5,9	10,0	10,9	11,1	8,3	14,2
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0,0	0,4	0,3	0,5	0,4	2,5	1,0	1,3	1,3
Al·lucinògens	2,7	2,4	2,3	3,1	5,5	4,8	3,1	2,5	6,0
Amfetamines/ <i>speed</i>	2,9	3,1	1,9	2,6	4,6	4,7	3,2	2,2	5,2
Inhalants	0,9	1,0	0,5	0,9	1,5	1,6	0,5	0,6	0,7
Heroïna	0,2	0,4	0,3	0,9	0,5	1,0	0,6	0,5	0,6
Tranquil·litzants	**	**	**	**	7,7	9,8	9,4	13,2	19,6
Somnífers	**	**	**	**	6,5	6,9	8,2	6,9	12,4
Tranquil·litzants sense recepta	**	**	**	**	**	**	**	1,3	2,4
Somnífers sense recepta	**	**	**	**	**	**	**	1,1	2,0

** A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 1997-2009, aquestes dades no es van poder analitzar.
 Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

Taula 2. Evolució de la prevalença de consum de drogues en els últims dotze mesos entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2013

	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013
Tabac	44,2	44,2	45,0	49,2	44,4	42,5	41,5	38,0	41,8
Alcohol	77,2	73,7	75,4	77,2	81,3	75,3	82,2	74,2	77,7
Cànnabis	8,3	7,6	11,7	14,7	17,1	14,1	12,4	11,3	11,7
Èxtasi/drogues de disseny	1,4	1,0	1,7	1,9	1,8	2,2	0,9	0,3	0,7
Cocaïna en pols	1,5	1,8	2,8	3,0	4,1	4,4	3,1	1,5	3,5
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0,0	0,3	0,0	0,1	0,1	0,7	0,0	0,4	0,2
Al·lucinògens	1,2	1,0	0,6	0,8	1,0	1,1	0,3	0,3	0,5
Amfetamines/ <i>speed</i>	1,0	1,3	0,8	1,0	1,4	1,4	0,5	0,1	1,2
Inhalants	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,0	0,1	0,0
Heroïna	0,0	0,1	0,2	0,3	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
Tranquil·litzants	**	**	**	**	4,1	5,3	4,5	7,7	8,9
Somnífers	**	**	**	**	3,9	3,8	4,3	3,9	5,6
Tranquil·litzants sense recepta	1,6	2,0	1,6	3,6	1,1	1,4	2,0	0,8	0,7
Somnífers sense recepta	1,2	1,0	1,4	2,2	1,3	1,5	1,2	0,7	0,4

** A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 1997-2003, aquestes dades no es van poder analitzar.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

Taula 3. Evolució de la prevalença de consum de drogues en els últims trenta dies entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2013

	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013
Tabac	39,6	41,0	41,6	44,9	39,3	39,2	37,9	35,7	38,7
Alcohol	60,0	62,2	61,1	67,7	70,9	61,9	69,9	60,2	65,0
Cànnabis	4,0	4,3	8,3	11,4	13,9	9,7	8,7	8,1	8,9
Èxtasi/drogues de disseny	0,1	0,1	1,0	0,6	0,8	0,8	0,3	0,1	0,1
Cocaïna en pols	0,9	1,0	1,4	0,7	1,7	2,6	1,5	0,7	1,6
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,1	0,0
Al·lucinògens	0,3	0,3	0,2	0,3	0,4	0,1	0,2	0,2	0,1
Amfetamines/ <i>speed</i>	0,2	0,4	0,6	0,1	0,6	0,6	0,4	0,0	0,2
Inhalants	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0
Heroïna	0,0	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Tranquil·litzants	**	**	**	**	2,9	3,8	3,0	5,8	6,4
Somnífers	**	**	**	**	3,1	2,6	2,6	3,1	4,1
Tranquil·litzants sense recepta	**	**	**	**	**	**	**	0,5	0,3
Somnífers sense recepta	**	**	**	**	**	**	**	0,4	0,2

** A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 1997-2009, aquestes dades no es van poder analitzar.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

Taula 4. Evolució de la prevalença de consum diari d'algunes drogues entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2013

	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013
Tabac	32,4	34,7	37,7	36,6	33,6	29,3	26,8	29,5	30,7
Alcohol	9,5	14,2	14,4	11,0	15,1	8,5	10,1	10,9	10,2
Cànnabis	0,4	0,4	2,1	2,1	2,8	1,7	2,2	1,5	2,4
Tranquil·litzants	**	**	**	**	1,8	1,8	1,4	4,0	5,4*
Somnífers	**	**	**	**	1,7	1,1	1,2	1,7	3,4*

*Consum diari o gairebé diari (més de vint dies durant el darrer mes).

**A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 1997-2003, aquestes dades no es van poder analitzar.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.2. Mitjana d'edat d'inici del consum

Igual que en anys anteriors, l'any 2013 les drogues que es van consumir a una edat més primerenca van ser les que tenen un comerç legal, com el tabac i l'alcohol. Els tranquil·litzants i els somnífers, però, van ser les substàncies que es van començar a consumir més tard. A la taula 5 es mostra la mitjana d'edat d'inici del consum de les diferents substàncies psicoactives.

Taula 5. Mitjana d'edat d'inici del consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys (mitjana d'edat en anys). Catalunya, 2013

	Mitjana d'edat d'inici del consum
Tabac	16,5
Tabac (consum diari)	18,3
Alcohol	16,7
Cànnabis	18,5
Èxtasi/drogues de disseny	21,5
Cocaïna en pols	21,4
Cocaïna base/ <i>crack</i>	23,6
Al·lucinògens	20,7
Amfetamines/ <i>speed</i>	21,4
Inhalants	20,1
Heroïna	20,2
Tranquil·litzants	34,5
Somnífers	35,0
Tranquil·litzants sense recepta	31,3
Somnífers sense recepta	34,2

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.3. Diferències en el consum de drogues per sexes

El consum de drogues va ser, en general, més gran entre els homes, excepte en el cas dels tranquil·litzants i els somnífers (amb recepta mèdica o sense), el consum dels quals va ser més freqüent en les dones.

Les prevalences de consum, per sexes, es mostren a la taula 6.

Taula 6. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes (%). Catalunya, 2013

Consum alguna vegada a la vida	Homes	Dones
Tabac	79,7	68,5
Alcohol	92,6	90,0
Cànnabis	42,0	28,1
Èxtasi/drogues de disseny	8,4	3,8
Cocaïna en pols	19,1	9,1
Cocaïna base/ <i>crack</i>	1,8	0,7
Al·lucinògens	9,1	2,9
Amfetamines/ <i>speed</i>	7,4	2,9
Inhalants	1,1	0,2
Heroïna	1,0	0,2
Tranquil·litzants	15,1	24,2
Somnífers	9,8	15,0
Tranquil·litzants sense recepta	2,8	2,0
Somnífers sense recepta	2,4	1,7

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

Taula 6. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes (%). Catalunya, 2013 (continuació)

Consum alguna vegada en els últims dotze mesos	Homes	Dones
Tabac	46,0	37,4
Alcohol	80,9	74,5
Cànnabis	16,0	7,4
Èxtasi/drogues de disseny	1,0	0,5
Cocaïna en pols	5,3	1,8
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0,1	0,2
Al·lucinògens	0,8	0,1
Amfetamines/ <i>speed</i>	1,3	1,0
Inhalants	0,0	0,0
Heroïna	0,0	0,0
Tranquil·litzants	6,8	11,0
Somnífers	4,2	7,1
Tranquil·litzants sense recepta	0,5	0,9
Somnífers sense recepta	0,2	0,5
Consum alguna vegada en els últims trenta dies	Homes	Dones
Tabac	42,1	35,2
Alcohol	72,1	57,6
Cànnabis	12,8	5,0
Èxtasi/drogues de disseny	0,2	0,1
Cocaïna en pols	2,5	0,7
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0,0	0,0
Al·lucinògens	0,2	0,0
Amfetamines/ <i>speed</i>	0,4	0,1
Inhalants	0,0	0,0
Heroïna	0,0	0,0
Tranquil·litzants	4,7	8,2
Somnífers	2,8	5,5
Tranquil·litzants sense recepta	0,1	0,5
Somnífers sense recepta	0,1	0,2

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

Taula 6. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes (%). Catalunya, 2013 (continuació)

Consum diari en els últims trenta dies	Homes	Dones
Tabac	32,7	28,7
Alcohol	15,3	4,9
Cànnabis	3,4	1,5
Tranquil·litzants*	4,3	6,7
Somnífers*	2,2	4,6

*Consum diari o gairebé diari (més de vint dies durant el darrer mes).

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.4. Diferències en el consum de drogues per grups d'edat

Els consumidors de substàncies psicoactives durant els darrers dotze mesos i els darrers trenta dies previs a l'enquesta, en general, van ser predominantment joves de 15 a 29 anys, excepte en el cas dels tranquil·litzants i dels somnífers (amb recepta mèdica o sense), el consum dels quals va ser més freqüent entre la població de 30 a 64 anys, així com el consum diari d'alcohol, que va ser molt més alt en aquest grup d'edat.

Les prevalences de consum, per grups d'edat, es mostren a la taula 7.

Taula 7. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per grups d'edat (%). Catalunya, 2013

Consum alguna vegada a la vida	15-29 anys	30-64 anys
Tabac	69,2	75,7
Alcohol	86,9	92,7
Cànnabis	47,4	31,4
Èxtasi/drogues de disseny	7,7	5,7
Cocaïna en pols	13,6	14,3
Cocaïna base/ <i>crack</i>	1,2	1,3
Al·lucinògens	6,6	5,9
Amfetamines/ <i>speed</i>	6,1	4,9
Inhalants	0,5	0,7
Heroïna	0,6	0,6
Tranquil·litzants	9,0	22,8
Somnífers	6,2	14,3
Tranquil·litzants sense recepta	1,5	2,6
Somnífers sense recepta	1,4	2,2
Consum alguna vegada en els últims dotze mesos	15-29 anys	30-64 anys
Tabac	44,9	40,8
Alcohol	76,8	78,0
Cànnabis	23,4	8,2
Èxtasi/drogues de disseny	1,8	0,4
Cocaïna en pols	4,1	3,4
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0,4	0,1
Al·lucinògens	1,1	0,3
Amfetamines/ <i>speed</i>	2,3	0,8
Inhalants	0,0	0,0
Heroïna	0,0	0,0
Tranquil·litzants	3,6	10,5
Somnífers	2,6	6,6
Tranquil·litzants sense recepta	0,8	0,7
Somnífers sense recepta	0,5	0,3

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

Taula 7. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per grups d'edat (%). Catalunya, 2013 (continuació)

Consum alguna vegada en els últims trenta dies	15-29 anys	30-64 anys
Tabac	39,7	38,4
Alcohol	62,5	65,7
Cànnabis	17,5	6,3
Èxtasi/drogues de disseny	0,3	0,1
Cocaïna en pols	1,7	1,6
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0,0	0,0
Al·lucinògens	0,4	0,0
Amfetamines/ <i>speed</i>	0,4	0,2
Inhalants	0,0	0,0
Heroïna	0,0	0,0
Tranquil·litzants	2,5	7,6
Somnífers	1,9	4,8
Tranquil·litzants sense recepta	0,2	0,3
Somnífers sense recepta	0,3	0,2
Consum diari en els últims trenta dies	15-29 anys	30-64 anys
Tabac	28,2	31,5
Alcohol	3,3	12,3
Cànnabis	4,0	2,0
Tranquil·litzants*	2,2	6,5
Somnífers*	1,7	3,9

*Consum diari o gairebé diari (més de vint dies durant el darrer mes).

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.5. Diferències en el consum de drogues per sexes i grups d'edat

A la taula 8 es mostren les diferents prevalences de consum de substàncies psicoactives per sexes i grups d'edat.

Taula 8. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes i grups d'edat (%). Catalunya, 2013

Consum alguna vegada a la vida	Homes 15-29 anys	Dones 15-29 anys	Homes 30-64 anys	Dones 30-64 anys
Tabac	71,4	67,0	82,2	69,0
Alcohol	86,9	86,8	94,3	91,0
Cànnabis	52,4	42,2	38,7	23,8
Èxtasi/drogues de disseny	9,0	6,5	8,2	3,0
Cocaïna en pols	18,1	8,9	19,4	9,2
Cocaïna base/ <i>crack</i>	1,5	0,9	2,0	0,6
Al·lucinògens	10,1	3,0	8,8	2,9
Amfetamines/ <i>speed</i>	6,9	5,3	7,5	2,2
Inhalants	0,5	0,6	1,3	0,1
Heroïna	0,7	0,6	1,2	0,1
Tranquil·litzants	7,0	11,1	17,7	28,1
Somnífers	6,4	5,9	10,9	17,7
Tranquil·litzants sense recepta	1,6	1,5	3,2	2,1
Somnífers sense recepta	2,2	0,7	2,4	2,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

Taula 8. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes i grups d'edat (%). Catalunya, 2013 (continuació)

Consum en els darrers dotze mesos	Homes 15-29 anys	Dones 15-29 anys	Homes 30-64 anys	Dones 30-64 anys
Tabac	48,4	41,2	45,2	36,3
Alcohol	77,5	76,1	81,9	74,0
Cànnabis	32,5	13,9	11,0	5,4
Èxtasi/drogues de disseny	2,4	1,1	0,6	0,3
Cocaïna en pols	5,4	2,8	5,3	1,5
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0,2	0,7	0,1	0,1
Al·lucinògens	2,1	0,0	0,5	0,1
Amfetamines/ <i>speed</i>	2,3	2,3	1,0	0,6
Inhalants	0,0	0,0	0,0	0,0
Heroïna	0,0	0,0	0,0	0,0
Tranquil·litzants	2,6	4,7	8,1	13,0
Somnífers	3,5	1,7	4,4	8,8
Tranquil·litzants sense recepta	0,6	0,9	0,5	0,9
Somnífers sense recepta	0,4	0,7	0,2	0,5
Consum en els darrers trenta dies	Homes 15-29 anys	Dones 15-29 anys	Homes 30-64 anys	Dones 30-64 anys
Tabac	42,7	36,6	41,9	34,7
Alcohol	65,9	59,0	74,0	57,1
Cànnabis	25,5	9,2	8,9	3,7
Èxtasi/drogues de disseny	0,6	0,0	0,1	0,1
Cocaïna en pols	2,2	1,1	2,6	0,5
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0,0	0,0	0,0	0,0
Al·lucinògens	0,9	0,0	0,0	0,0
Amfetamines/ <i>speed</i>	0,6	0,2	0,4	0,0
Inhalants	0,0	0,0	0,0	0,0
Heroïna	0,0	0,0	0,0	0,0
Tranquil·litzants	1,6	3,4	5,7	9,6
Somnífers	2,1	1,7	3,0	6,7
Tranquil·litzants sense recepta	0,0	0,4	0,1	0,5
Somnífers sense recepta	0,2	0,4	0,1	0,2

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

Taula 8. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes i grups d'edat (%). Catalunya, 2013 (continuació)

Consum diari en els darrers trenta dies	Homes 15-29 anys	Dones 15-29 anys	Homes 30-64 anys	Dones 30-64 anys
Tabac	29,5	26,9	33,7	29,2
Alcohol	5,4	1,1	18,3	6,1
Cànnabis	5,9	2,1	2,6	1,3
Tranquil·litzants*	1,6	2,8	5,1	7,8
Somnífers*	2,1	1,3	2,2	5,7

*Consum diari o gairebé diari (més de vint dies durant el darrer mes).

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.6. Consum de substàncies

4.6.1. Tabac

El tabac és la segona droga més consumida entre la població de 15 a 64 anys.

L'any 2013, el 74,2% de la població de 15 a 64 anys havia consumit tabac alguna vegada a la vida; un 41,8%, ho va fer durant els últims dotze mesos; un 38,7%, durant els últims trenta dies, i un 30,7%, diàriament durant l'últim mes.

La prevalença de consum diari va ser més alta en els homes que en les dones (32,7% en homes i 28,7% en dones). En comparar el grup d'edat de 15 a 29 anys amb el de 30 a 64 anys, es va observar que el consum diari va ser lleugerament superior en el segon grup d'edat (28,2% entre els 15 i 29 anys i 31,5% entre els 30 i 64 anys).

La prevalença de consum diari més elevada es va detectar en els homes de 30 a 64 anys (33,7%).

A la taula 9 es mostren les prevalences de consum de tabac per grups d'edat i sexe.

La mitjana d'edat d'inici del consum de tabac va ser de 16,5 anys (16,2 anys en homes i 16,9 en dones) i la del consum diari va ser de 18,3 anys (18,3 anys en homes i 18,2 en dones).

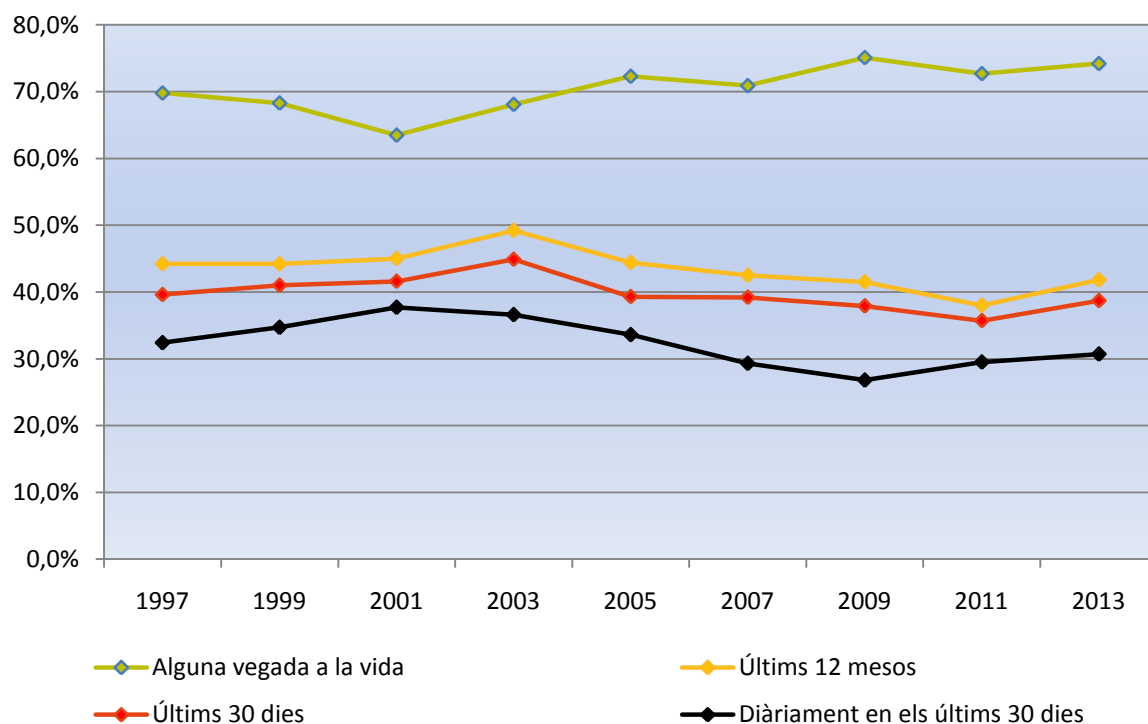
Taula 9. Prevalences de consum de tabac per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2013

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	71,4	67,0	69,2	82,2	69,0	75,7	79,7	68,5	74,2
En els darrers 12 mesos	48,4	41,2	44,9	45,2	36,3	40,8	46,0	37,4	41,8
En els darrers 30 dies	42,7	36,6	39,7	41,9	34,7	38,4	42,1	35,2	38,7
Diàriament	29,5	26,9	28,2	33,7	29,2	31,5	32,7	28,7	30,7

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

L'any 2013 les prevalències de consum de tabac alguna vegada a la vida, durant l'últim any i durant els darrers trenta dies previs a l'enquesta van ser superiors a les de l'any 2011. El consum diari de tabac també va augmentar lleugerament. Es trenca, d'aquesta manera, la tendència a la disminució progressiva del consum de tabac que s'observava des de l'any 2003 per a les prevalències de consum durant els darrers dotze mesos, durant els últims trenta dies i diari durant el darrer mes, tot i que l'any 2011 va augmentar lleugerament el consum diari de tabac. El consum experimental (alguna vegada a la vida) va augmentar l'any 2013 a prevalències similars a les de l'any 2009 (figura 1). Caldrà veure si aquests canvis de tendència es confirmen en les properes enquestes.

Figura 1. Evolució de la prevalença de consum de tabac en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2013

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.6.2. Alcohol

L'alcohol és la droga més consumida en la societat catalana. L'any 2013 el 91,3% de la població de 15 a 64 anys n'havia pres alguna vegada, el 77,7% n'havia consumit algun dia durant l'últim any, el 65,0% n'havia consumit algun dia durant l'últim mes, i el 10,2% n'havia consumit diàriament durant els darrers trenta dies previs a l'enquesta.

En relació amb els consums més intensius, un 18,7% de la població de 15 a 64 anys va referir que s'havia emborratxat alguna vegada durant els últims dotze mesos (20,2% l'any 2007, 29,4% l'any 2009 i 14,0% l'any 2011); un 7,4%, durant els darrers trenta dies, i un 13,6% (13,3% l'any 2007, 13,7% l'any 2009 i 11,1% l'any 2011) havia ingerit, durant els darrers trenta dies, cinc begudes alcohòliques o més en el cas dels homes (17,6%) o quatre begudes alcohòliques o més en el cas de les dones (9,5%) en la mateixa ocasió (*binge drinking*¹). S'entén per *consumir en la mateixa ocasió* prendre-les d'una manera seguida o en un interval aproximat de dues hores (taula 11).

Tal com ja s'ha comentat, en aquesta enquesta es van introduir les deu preguntes del qüestionari AUDIT (*Alcohol Use Disorders Identification Test*). L'AUDIT és un instrument dissenyat per l'Organització Mundial de la Salut amb la intenció de detectar consums d'alcohol perjudicials o de risc, així com una possible dependència d'aquesta droga. Els resultats van permetre estimar que, entre la població de 15 a 64 anys que havia consumit alcohol durant els darrers dotze mesos, un 5,0% (7,2% d'homes i 2,5% de dones) presentava un consum de risc, i un 0,6% (1,1% d'homes i 0,0% de dones), una possible dependència. Entre la població general de 15 a 64 anys, un 3,7% (5,6% d'homes i 1,8% de dones) va presentar un consum de risc, i un 0,5% (0,9% d'homes i 0,0% de dones), una possible dependència.

Entre la població de 15 a 64 anys, el consum va ser més freqüent en els homes que en les dones (taula 10). En comparar la població de 15 a 29 anys amb la de 30 a 64 anys es va observar que el consum d'alcohol era bastant similar, excepte en el cas del consum diari, que va ser molt superior en la població de 30 a 64 anys (12,3% entre els 30 i els 64 anys i

---

¹ *Binge drinking*: ingesta en el darrer mes de cinc begudes alcohòliques o més en el cas dels homes i de quatre begudes alcohòliques o més en el cas de les dones en la mateixa ocasió (s'entén per *consumir en la mateixa ocasió* prendre-les d'una manera seguida o en un interval aproximat de dues hores).

3,3% entre els 15 i els 29 anys) (taula 10). Malgrat això, les diferències relatives eren bastant més grans en referir-se al consum freqüent o intens. Així, per exemple, en relació amb el sexe, el quocient de prevalences home/dona va ser només d'1,1 per a la prevalença anual (durant el darrer any) de consum, d'1,2 per a la prevalença mensual (durant el darrer mes) de consum, d'1,9 per a la prevalença anual (durant l'últim any) de borratxeres, de 2,3 per a la prevalença mensual (durant el darrer mes) d'embragueses, d'1,8 per a la prevalença mensual de consum de quatre o cinc begudes alcohòliques o més en la mateixa ocasió (*binge drinking*) i de 3,1 per a la prevalença de consum diari durant l'últim mes. Pel que fa a les diferències per grups d'edat, es va observar que la prevalença mensual (durant el darrer mes) de consum va ser molt similar en els joves de 15 a 29 anys (62,5%) i en la població de més edat (65,7%).

Aquestes diferències augmentaven en els joves de 15 a 29 anys quan es tractava de consums intensius, com les borratxeres (prevalença anual en la població de 15 a 29 anys d'un 37,4% enfront d'un 12,9% en la població de 30 a 64 anys) o el consum puntual i intensiu de quatre o cinc begudes alcohòliques o més en la mateixa ocasió (*binge drinking*; un 23,5% en la població de 15 a 29 anys davant d'un 10,5% en la població de 30 a 64 anys). En canvi, en relació amb el consum diari d'alcohol, el sentit de les diferències s'invertia, i la prevalença més elevada es trobava en la població de 30 a 64 anys (12,3%) i no en la de 15 a 29 anys (3,3%) (taules 10 i 11).

Les taules 10 i 11 mostren les prevalences de consum d'alcohol, de borratxeres i de *binge drinking* per grups d'edat i sexe.

Taula 10. Prevalença de consum d'alcohol per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2013

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	86,9	86,8	86,9	94,3	91,0	92,7	92,6	90,0	91,3
En els darrers 12 mesos	77,5	76,1	76,8	81,9	74,0	78,0	80,9	74,5	77,7
En els darrers 30 dies	65,9	59,0	62,5	74,0	57,1	65,7	72,1	57,6	65,0
Diàriament	5,4	1,1	3,3	18,3	6,1	12,3	15,3	4,9	10,2

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

Un 10,1% de la població de 15 a 64 anys va fer *botellón* durant els darrers dotze mesos previs a l'enquesta. Les prevalences més elevades es van trobar entre els homes (11,5% d'homes i 8,8% de dones), i especialment entre la població jove de 15 a 29 anys (35,9%

entre els 15 i 29 anys i 2,4% entre els 30 i els 64 anys). Els homes de 15 a 29 anys van presentar la prevalença més alta (41,0%).

Taula 11. Prevalença de borratxeres durant els darrers dotze mesos, durant l'últim mes i de *binge drinking*² durant els darrers trenta dies per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2013

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Borratxeres									
En els darrers 12 mesos	44,1	30,6	37,4	18,4	7,4	12,9	24,4	12,8	18,7
En els darrers 30 dies	21,5	12,2	16,9	6,8	2,2	4,5	10,2	4,5	7,4
<i>Binge drinking</i>									
En els darrers 30 dies	27,6	19,3	23,5	14,4	6,5	10,5	17,6	9,5	13,6

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

La mitjana d'edat d'inici del consum d'alcohol va ser de 16,7 anys (16,2 anys en els homes i 17,3 anys en les dones).

El consum de tots els grups de begudes alcohòliques va ser més important durant els caps de setmana (divendres, dissabte i diumenge) que durant els dies feiners. De fet, en la població de 15 a 64 anys, la prevalença de consum en els últims trenta dies de qualsevol beguda alcohòlica va ser del 63,3% els caps de setmana i d'un 28,1% els dies feiners. En considerar el tipus de begudes consumides, es va observar que la cervesa i la sidra van ser les begudes consumides per un percentatge més gran de persones de 15 a 64 anys durant els caps de setmana (41,6%), seguides pel vi i el cava (30,3%) i, a més distància, pels combinats i els cubates (19,9%). Pel que fa als dies feiners, la cervesa i la sidra, d'una banda, i el vi i el cava, de l'altra, van ser les begudes alcohòliques més consumides (20,3% i 13,6%, respectivament) (taula 12).

² *Binge drinking*: ingesta en el darrer mes de cinc begudes alcohòliques o més en el cas dels homes i de quatre begudes alcohòliques o més en el cas de les dones en la mateixa ocasió (s'entén per ocasió prendre-les d'una manera seguida o en un interval aproximat de dues hores).

Taula 12. Prevalença de consum de begudes alcohòliques en els últims trenta dies, en dies feiners i en caps de setmana, per grups d'edat i tipus de beguda (%). Catalunya, 2013

	15-29 anys		30-64 anys		15-64 anys	
	Dies feiners	Caps de setmana	Dies feiners	Caps de setmana	Dies feiners	Caps de setmana
Beguda alcohòlica						
Vi/cava/xampany	4,1	11,5	16,5	36,0	13,6	30,3
Cervesa/sidra	15,4	38,9	21,8	42,4	20,3	41,6
Aperitiu/vermut	0,8	2,7	0,7	4,6	0,7	4,2
Combinats/cubates	3,4	41,4	1,1	13,3	1,6	19,9
Licors de fruites	1,1	3,5	0,1	1,8	0,3	2,2
Licors forts	0,8	5,6	0,9	4,5	0,9	4,8
Qualsevol beguda alcohòlica	18,4	61,6	31,0	63,8	28,1	63,3

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

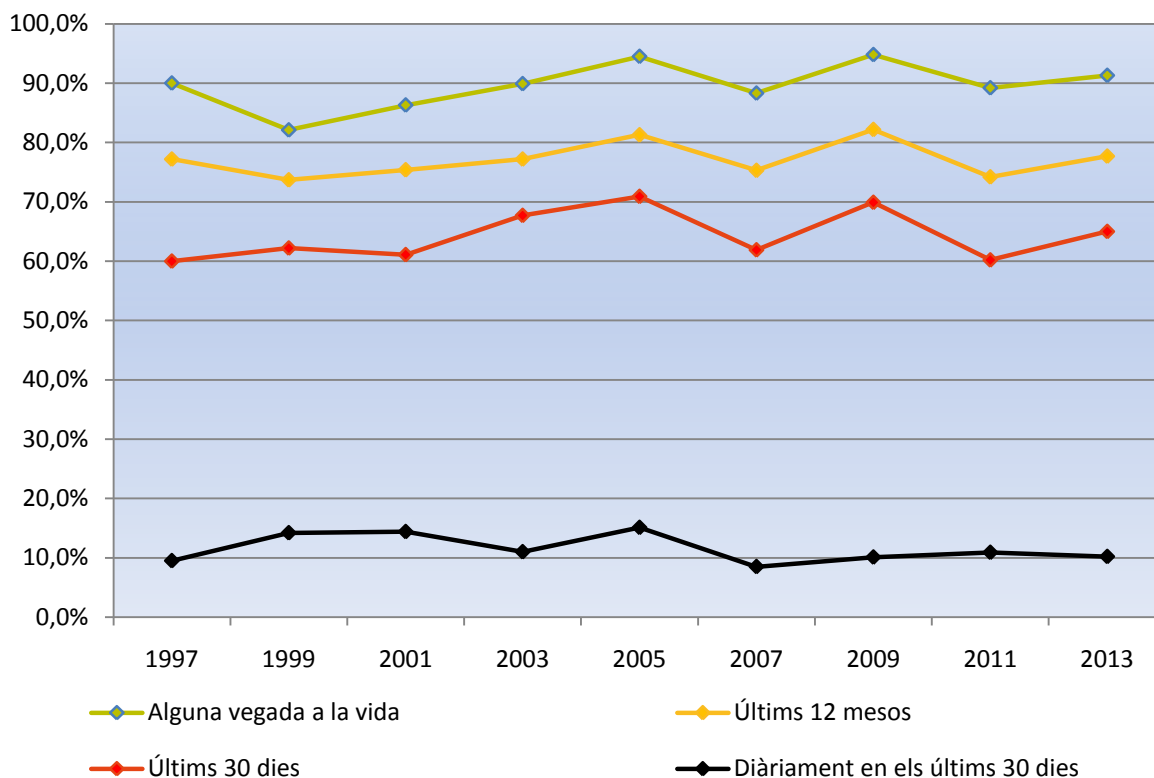
Les diferències de consum entre els dies feiners i els caps de setmana es van observar per a totes les begudes alcohòliques, però van ser especialment notables per als combinats i els cubates, consumits per un 1,6% de la població de 15 a 64 anys en dies feiners davant d'un 19,9% en caps de setmana, així com per al vi i el cava (13,6% els dies feiners i 30,3% els caps de setmana) i per a la cervesa i la sidra (20,3% els dies feiners i 41,6% els caps de setmana). D'altra banda, en observar les prevalences de consum de les diferents begudes alcohòliques, es va constatar que, com en anys anteriors, el consum d'alcohol era molt més freqüent durant els caps de setmana (taula 12).

L'any 2013, en relació amb l'any 2011, el percentatge de borratxeres durant els darrers dotze mesos es va incrementar (14,0% l'any 2011 i 18,7% l'any 2013). Les borratxeres van ser més freqüents entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys (taula 11).

El *binge drinking* també va augmentar respecte de l'any 2011 (11,1% l'any 2011 i 13,6% l'any 2013). Va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys (taula 11).

Totes les prevalències de consum d'alcohol van augmentar en comparació de l'any 2011, excepte la del consum diari, que va disminuir lleugerament. D'aquesta manera, es va trencar la tendència decreixent del consum d'alcohol que es va produir durant els períodes 2005-2007 i 2009-2011 (figura 2). Caldrà veure si aquest canvi de tendència es confirma en les properes enquestes.

Figura 2. Evolució de la prevalença de consum d'alcohol en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2013

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.6.3. Cànnabis

El cànnabis continua sent la droga il·legal més consumida a Catalunya; concretament, un 35,1% de la població de 15 a 64 anys va afirmar haver-ne pres alguna vegada; un 11,7% va consumir-ne l'últim any; un 8,9%, l'últim mes i un 2,4%, diàriament durant els darrers trenta dies.

El consum de cànnabis va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalences més altes de consum es van observar en els homes de 15 a 29 anys (taula 13).

Taula 13. Prevalença de consum de cànnabis per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2013

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	52,4	42,2	47,4	38,7	23,8	31,4	42,0	28,1	35,1
En els darrers 12 mesos	32,5	13,9	23,4	11,0	5,4	8,2	16,0	7,4	11,7
En els darrers 30 dies	25,5	9,2	17,5	8,9	3,7	6,3	12,8	5,0	8,9
Diàriament	5,9	2,1	4,0	2,6	1,3	2,0	3,4	1,5	2,4

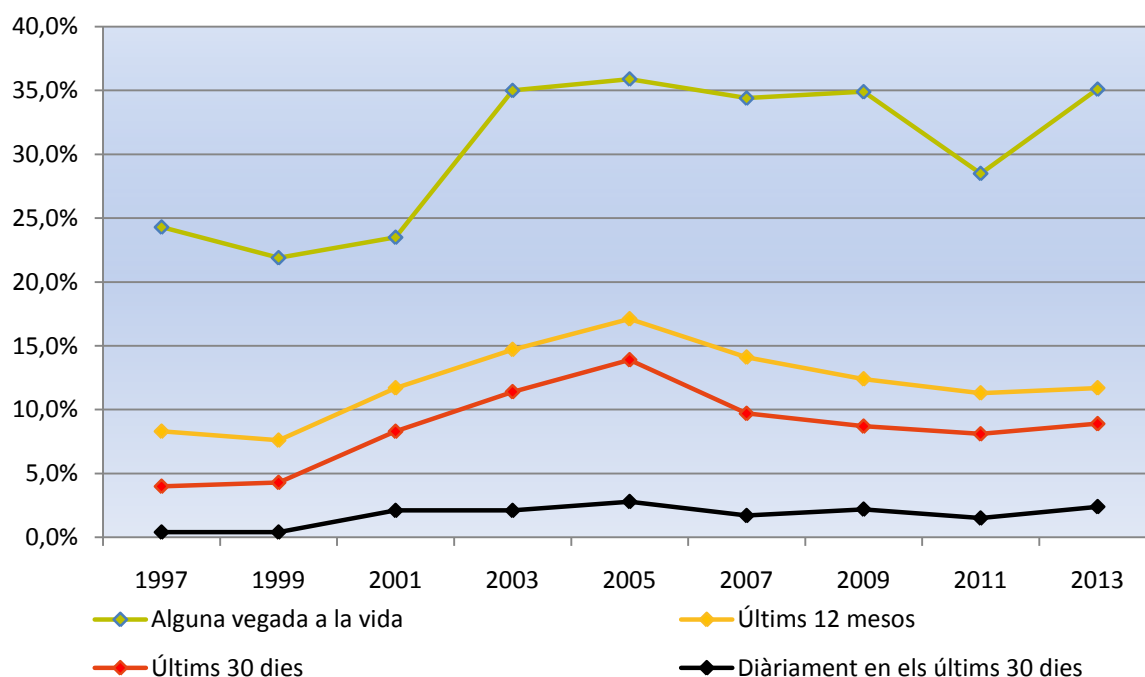
Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

La mitjana d'edat d'inici del consum va ser de 18,5 anys (18,4 anys en homes i 18,7 en dones).

El consum freqüent de cànnabis, considerat com el consum de vint dies o més durant els darrers trenta dies, va ser d'un 3,3% (4,7% en homes i 1,8% en dones). D'altra banda, en aquesta enquesta es van introduir les preguntes de l'escala CAST (*Cannabis Abuse Screening Test*). L'objectiu de l'escala CAST és disposar d'un instrument dissenyat per detectar consumidors problemàtics de cànnabis. Els resultats van permetre estimar que, entre la població de 15 a 64 anys que havia consumit cànnabis durant els darrers dotze mesos, un 26,9% (31,9% d'homes i 16,0% de dones) presentava un consum problemàtic. Entre el total de la població de 15 a 64 anys, el percentatge de consum problemàtic va ser d'un 3,0% (4,8% en homes i 1,1% en dones).

L'any 2013 totes les prevalences de consum de cànnabis van ser superiors a les de l'any 2011, amb la qual cosa es va trencar la tendència descendent del consum d'aquesta substància que s'observava des de l'any 2005 (figura 3). Caldrà veure si aquest canvi de tendència es confirma en les properes enquestes.

Figura 3. Evolució de la prevalença de consum de cànnabis en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2013

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.6.4. Cocaïna

La cocaïna va ser la segona droga il·legal més consumida a Catalunya: un 14,4% de la població de 15 a 64 anys n'havia pres alguna vegada; un 3,7% n'havia consumit durant l'últim any i un 1,6%, l'últim mes (taula 14).

Gairebé tots els consumidors de cocaïna van prendre aquesta droga en forma de pols. El consum de cocaïna en forma de base va ser molt baix: només la va consumir d'una manera experimental (alguna vegada a la vida) un 1,3% de la població de 15 a 64 anys (taula 14).

La prevalença de consum de cocaïna en pols va ser més alta en els homes que en les dones i en el grup d'edat de 15 a 29 anys que en el de 30 a 64 anys, tot i que es van

detectar algunes excepcions en analitzar les prevalències de consum alguna vegada a la vida. En aquest sentit, el consum experimental (alguna vegada a la vida) va ser lleugerament més elevat entre els 30 i els 64 anys (taula 14).

Taula 14. Prevalença de consum de cocaïna per formes de presentació, grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2013

Cocaïna en pols	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	18,1	8,9	13,6	19,4	9,2	14,3	19,1	9,1	14,2
En els darrers 12 mesos	5,4	2,8	4,1	5,3	1,5	3,4	5,3	1,8	3,5
En els darrers 30 dies	2,2	1,1	1,7	2,6	0,5	1,6	2,5	0,7	1,6
Diàriament	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Cocaïna base/crack	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	1,5	0,9	1,2	2,0	0,6	1,3	1,8	0,7	1,3
En els darrers 12 mesos	0,2	0,7	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
En els darrers 30 dies	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diàriament	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Cocaïna (en pols o base)	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	18,1	9,6	13,9	19,6	9,3	14,5	19,2	9,4	14,4
En els darrers 12 mesos	5,4	3,5	4,4	5,2	1,6	3,4	5,3	2,0	3,7
En els darrers 30 dies	2,2	1,1	1,7	2,6	0,5	1,6	2,5	0,7	1,6
Diàriament	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

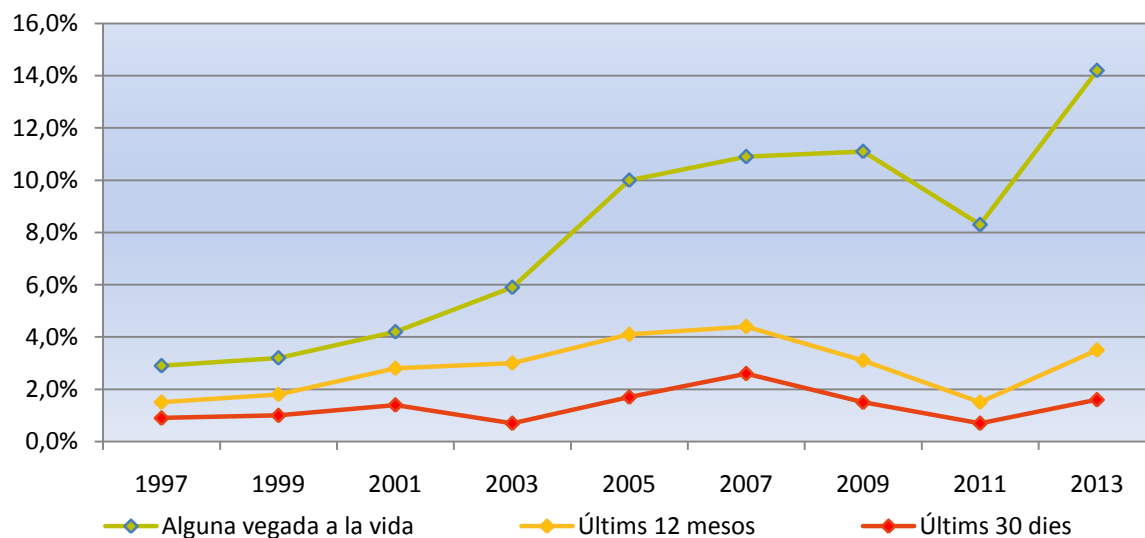
Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

La mitjana d'edat del primer consum de cocaïna (en pols o base) va ser de 21,4 anys (21,8 anys en els homes i 20,4 anys en les dones).

L'any 2013, totes les prevalències de consum de cocaïna en pols van ser superiors a les de l'any 2011, amb la qual cosa es va trencar la tendència decreixent del seu consum durant el darrer any i durant els darrers trenta dies que s'observava des de l'any 2007 (figura 4). Caldrà veure si aquest canvi de tendència es confirma en les properes enquestes.

Figura 4. Evolució de la prevalença de consum de cocaïna en pols en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2013

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.6.5. Èxtasi i drogues de disseny

L'any 2013, un 6,2% de la població de 15 a 64 anys havia pres èxtasi alguna vegada a la vida; un 0,7% n'havia consumit durant l'últim any i un 0,1%, l'últim mes.

A la taula 15 es mostren les prevalències de consum d'èxtasi o de drogues de disseny per grups d'edat i sexe, tot i que cal remarcar que no és possible extreure conclusions sobre les diferències que hi ha entre algunes prevalències que tenen valors molt pròxims.

En analitzar el consum d'èxtasi o de drogues de disseny alguna vegada a la vida i durant els darrers dotze mesos, s'observa que va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalències més elevades de consum es van observar en homes de 15 a 29 anys (taula 15).

Taula 15. Prevalença de consum d'èxtasi i drogues de disseny per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2013

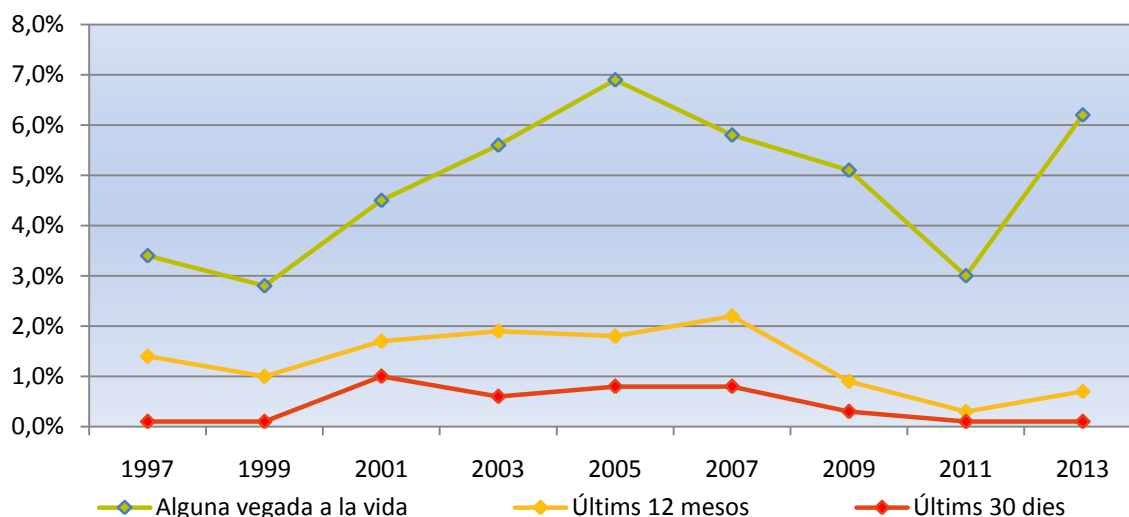
	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	9,0	6,5	7,7	8,2	3,0	5,7	8,4	3,8	6,2
En els darrers 12 mesos	2,4	1,1	1,8	0,6	0,3	0,4	1,0	0,5	0,7
En els darrers 30 dies	0,6	0,0	0,3	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

La mitjana d'edat del primer consum va ser de 21,5 anys (21,9 anys en els homes i 20,5 anys en les dones).

L'any 2013 les prevalences de consum d'èxtasi alguna vegada a la vida i durant els darrers dotze mesos van ser superiors a les de l'any 2011, mentre que la del consum durant els darrers trenta dies es va mantenir estable. D'aquesta manera es va trencar la tendència decreixent del seu consum alguna vegada a la vida i durant el darrer any que es va observar a partir dels anys 2005-2007 (figura 5). Caldrà veure si aquest canvi de tendència es confirma en les properes enquestes.

Figura 5. Evolució de la prevalença de consum d'èxtasi en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2013

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.6.6. Amfetamines/speed

L'any 2013, un 5,2% de la població de 15 a 64 anys havia pres amfetamines/speed alguna vegada a la vida; un 1,2% n'havia consumit l'últim any i un 0,2%, l'últim mes.

A la taula 16 es mostren les prevalences de consum d'amfetamines/speed per grups d'edat i sexe, tot i que cal remarcar que no és possible extreure conclusions sobre les diferències que hi ha entre algunes prevalences que tenen valors molt pròxims.

En analitzar el consum d'amfetamines/speed alguna vegada a la vida, s'observa que va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys, tot i que les prevalences més elevades de consum es van observar en homes de 30 a 64 anys (taula 16).

Taula 16. Prevalença de consum d'amfetamines/speed per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2013

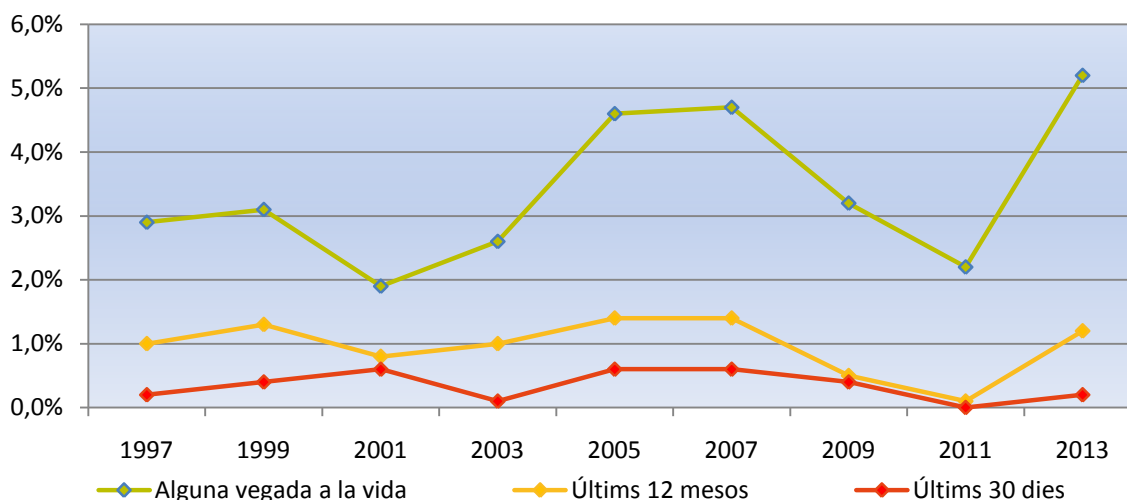
	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	6,9	5,3	6,1	7,5	2,2	4,9	7,4	2,9	5,2
En els darrers 12 mesos	2,3	2,3	2,3	1,0	0,6	0,8	1,3	1,0	1,2
En els darrers 30 dies	0,6	0,2	0,4	0,4	0,0	0,2	0,4	0,1	0,2

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

La mitjana d'edat del primer consum va ser de 21,4 anys (21,1 anys en homes i 22,2 anys en dones).

L'any 2013 totes les prevalences de consum d'amfetamines/speed van ser superiors a les de l'any 2011, i es va trencar la tendència decreixent del seu consum que s'observava des de l'any 2007 (figura 6). Caldrà veure si aquest canvi de tendència es confirma en les properes enquestes.

Figura 6. Evolució de la prevalença de consum d'amfetamines/speed en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2013

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.6.7. Tranquil·litzants i somnífers (hipnosedants)

Els tranquil·litzants (pastilles per tranquil·litzar-se o disminuir l'ansietat) i els somnífers, en general, pertanyen al grup farmacològic de les benzodiazepines. Sovint aquests fàrmacs tenen tant la funció de tranquil·litzar com la d'induir al son; per això, pot ser adequat referir-s'hi com a hipnosedants.

En l'Enquesta domiciliària sobre alcohol i drogues a Espanya (EDADES), d'una banda, es prenen en consideració els tranquil·litzants i els somnífers en general, sense establir diferències sobre si han estat prescrits (amb recepta mèdica) o consumits sense recepta, i, de l'altra, es recullen dades sobre el consum de tranquil·litzants i de somnífers sense recepta. El consum de tranquil·litzants i somnífers, amb recepta mèdica o sense, es va començar a registrar l'any 2005. Anteriorment, només s'havia preguntat pel consum d'aquestes substàncies sense recepta mèdica en els últims dotze mesos, tot i que des de l'enquesta de l'any 2011 també es pregunta si s'han consumit tranquil·litzants o somnífers (sense recepta) alguna vegada a la vida i durant els darrers trenta dies.

Hipnosedants (amb recepta mèdica o sense)

L'any 2013, a Catalunya, un 21,9% de la població de 15 a 64 anys havia consumit hipnosedants, amb recepta mèdica o sense, alguna vegada a la vida (19,6%, tranquil·litzants, i 12,4%, somnífers); un 10,2%, en els últims dotze mesos (8,9%, tranquil·litzants, i 5,6%, somnífers), i un 7,4%, en els últims trenta dies (6,4%, tranquil·litzants, i 4,1%, somnífers). A més, un 6,3% n'havia consumit a diari o gairebé a diari (més de vint dies durant els darrers trenta dies) (5,4%, tranquil·litzants, i 3,4%, somnífers) (taula 17).

El consum d'hipnosedants va ser més freqüent en les dones i en el grup d'edat de 30 a 64 anys. Les prevalences de consum més elevades es van trobar en dones de 30 a 64 anys (taula 17).

La mitjana d'edat d'inici del consum d'hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) va ser de 34,4 anys (34,5 anys en el cas dels tranquil·litzants i 35,0 anys en el cas dels somnífers).

L'evolució temporal de les prevalences de consum d'hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) es mostren a la taula 18. L'any 2013, en relació amb el 2011, van augmentar totes les prevalences de consum d'hipnosedants (alguna vegada a la vida, durant els darrers dotze mesos, durant els darrers trenta dies i diàriament durant els darrers trenta dies). Cal destacar, també, que són les prevalences de consum més altes registrades des de l'any 2005 (taula 18).

Taula 17. Prevalença de consum d'hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2013

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
Tranquil·litzants	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	7,0	11,1	9,0	17,7	28,1	22,8	15,1	24,2	19,6
En els darrers 12 mesos	2,6	4,7	3,6	8,1	13,0	10,5	6,8	11,0	8,9
En els darrers 30 dies	1,6	3,4	2,5	5,7	9,6	7,6	4,7	8,2	6,4
Diàriament*	1,6	2,8	2,2	5,1	7,8	6,5	4,3	6,7	5,4
Somnífers	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	6,4	5,9	6,2	10,9	17,7	14,3	9,8	15,0	12,4
En els darrers 12 mesos	3,5	1,7	2,6	4,4	8,8	6,6	4,2	7,1	5,6
En els darrers 30 dies	2,1	1,7	1,9	3,0	6,7	4,8	2,8	5,5	4,1
Diàriament*	2,1	1,3	1,7	2,2	5,7	3,9	2,2	4,6	3,4
Hipnosedants	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	8,9	12,2	10,5	20,1	30,8	25,4	17,5	26,5	21,9
En els darrers 12 mesos	4,1	4,9	4,5	9,0	15,0	12,0	7,9	12,6	10,2
En els darrers 30 dies	2,3	3,7	3,0	6,3	11,2	8,7	5,4	9,4	7,4
Diàriament*	2,3	3,0	2,7	5,3	9,5	7,4	4,6	8,0	6,3

*Consum diari o gairebé diari (més de vint dies durant el darrer mes).

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

Taula 18. Evolució de les prevalences de consum d'hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) (%). Catalunya, 2005-2013

	2005	2007	2009	2011	2013
Alguna vegada	10,4	13,1	12,7	15,4	21,9
En els darrers 12 mesos	5,8	7,3	6,6	9,0	10,2
En els darrers 30 dies	4,4	5,0	4,0	7,0	7,4
Diàriament	2,6	2,2	1,8	4,5	6,3*

*Consum diari o gairebé diari (més de vint dies durant el darrer mes).

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2005-2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

Hipnosedants sense recepta

Entre la població de 15 a 64 anys, les prevalences de consum d'hipnosedants sense recepta mèdica van ser molt més baixes que les de consum d'hipnosedants amb recepta mèdica o sense.

L'any 2013, a Catalunya un 3,0% de la població de 15 a 64 anys havia consumit hipnosedants sense recepta alguna vegada a la vida (2,4%, tranquil·litzants, i 2,0%, somnífers); un 0,9%, en els últims dotze mesos (0,7%, tranquil·litzants, i 0,4%, somnífers), i un 0,4%, en els últims trenta dies (0,3%, tranquil·litzants, i 0,2%, somnífers) (taula 19).

El consum d'hipnosedants sense recepta, en general, va ser més freqüent en les dones i en el grup d'edat de 30 a 64 anys. Les prevalences de consum més elevades es van trobar en dones de 30 a 64 anys, exceptuant-ne la del consum alguna vegada a la vida, que va ser més alta en els homes d'aquest grup d'edat (taula 19).

La mitjana d'edat d'inici del consum d'hipnosedants sense recepta va ser de 32,5 anys (31,2 anys en el cas dels tranquil·litzants i 34,2 anys en el cas dels somnífers).

Taula 19. Prevalença de consum d'hipnosedants sense recepta per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2013

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
Tranquil·litzants sense recepta	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	1,6	1,5	1,5	3,2	2,1	2,6	2,8	2,0	2,4
En els darrers 12 mesos	0,6	0,9	0,8	0,5	0,9	0,7	0,5	0,9	0,7
En els darrers 30 dies	0,0	0,4	0,2	0,1	0,5	0,3	0,1	0,5	0,3
Somnífers sense recepta	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	2,2	0,7	1,4	2,4	2,0	2,2	2,4	1,7	2,0
En els darrers 12 mesos	0,4	0,7	0,5	0,2	0,5	0,3	0,2	0,5	0,4
En els darrers 30 dies	0,2	0,4	0,3	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2
Hipnosedants sense recepta	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	2,6	1,5	2,1	3,9	2,6	3,3	3,6	2,3	3,0
En els darrers 12 mesos	0,8	0,9	0,8	0,7	1,0	0,9	0,7	1,0	0,9
En els darrers 30 dies	0,2	0,4	0,3	0,2	0,6	0,4	0,2	0,5	0,4

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

L'evolució temporal, des de l'any 2005, de les prevalences dels hipnosedants sense recepta mèdica es mostra a la taula 20. L'any 2013 les prevalences de consum d'hipnosedants sense recepta van ser inferiors a les de l'any 2011, exceptuant-ne la del consum alguna vegada a la vida. Prenent com a referència el consum durant els darrers dotze mesos, cal esmentar, també, que és la prevalença de consum més baixa registrada durant el període 2005-2013.

Taula 20. Evolució de les prevalences de consum d'hipnosedants sense recepta (%). Catalunya, 2005-2013

	2005	2007	2009	2011	2013
Alguna vegada	—	—	—	1,7	3,0
En els darrers 12 mesos	1,7	2,0	2,5	1,0	0,9
En els darrers 30 dies	—	—	—	0,6	0,4

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 2005-2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.6.8. Al·lucinògens

L'any 2013 un 6,0% de la població de 15 a 64 anys havia pres al·lucinògens alguna vegada a la vida; un 0,5% n'havia consumit l'últim any i un 0,1%, l'últim mes previ a l'enquesta.

La mitjana d'edat d'inici del consum d'al·lucinògens va ser de 20,7 anys (20,9 anys en homes i 19,9 anys en dones).

A la taula 21 es mostren les prevalences de consum d'al·lucinògens per grups d'edat i sexe, tot i que cal remarcar que no és possible extreure conclusions sobre les diferències que hi ha entre algunes prevalences que tenen valors molt pròxims.

En analitzar el consum d'al·lucinògens alguna vegada a la vida, s'observa que va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalences més elevades de consum es van observar en homes de 15 a 29 anys (taula 21).

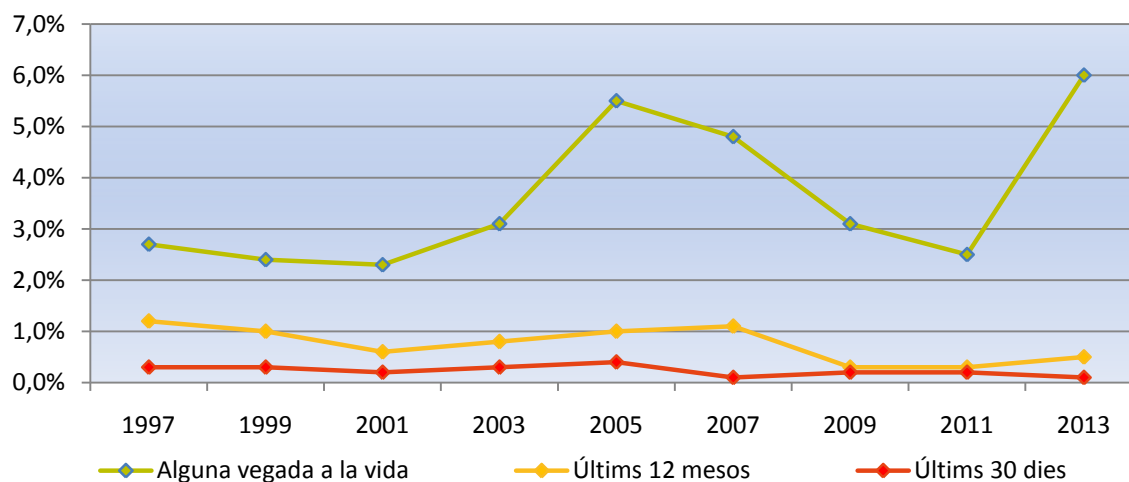
Taula 21. Prevalença de consum d'al·lucinògens per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2013

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	10,1	3,0	6,6	8,8	2,9	5,9	9,1	2,9	6,0
En els darrers 12 mesos	2,1	0,0	1,1	0,5	0,1	0,3	0,8	0,1	0,5
En els darrers 30 dies	0,9	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

L'any 2013 la prevalença de consum d'al·lucinògens alguna vegada a la vida va ser superior a la de l'any 2011, mentre que les prevalències de consum d'aquestes substàncies durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies es van mantenir bastant estables. D'aquesta manera, es trenca la tendència decreixent del consum experimental (alguna vegada a la vida) d'aquestes substàncies que va començar l'any 2005, i s'estabilitza la notable disminució del seu consum durant els darrers dotze mesos que es va produir l'any 2009. El consum d'al·lucinògens durant els darrers trenta dies es manté bastant estable des de l'any 1997 (figura 7).

Figura 7. Evolució de la prevalença de consum d'al·lucinògens en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2013

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.6.9. Heroïna i inhalants

En la població de 15 a 64 anys, les prevalències de consum alguna vegada a la vida d'heroïna i d'inhalants van ser bastant més baixes que les de les substàncies esmentades anteriorment, i es van assolir xifres d'un 0,6% i d'un 0,7%, respectivament. D'altra banda, les prevalències de consum durant l'últim any van ser del 0,0% per a l'heroïna i del 0,0% per als inhalants. No obstant això, cal tenir en compte que les enquestes poblacionals tenen bastants limitacions per estimar la prevalença i les tendències de consum d'aquestes substàncies, per la dificultat d'incloure-hi els consumidors més problemàtics.

Les taules 22 i 23 mostren les prevalències de consum d'heroïna i d'inhalants per grups d'edat i sexe, tot i que cal remarcar que no és possible extreure conclusions sobre les diferències que hi ha entre algunes prevalències que tenen valors molt pròxims.

Taula 22. Prevalença de consum d'heroïna per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2013

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	0,7	0,6	0,6	1,2	0,1	0,6	1,0	0,2	0,6
En els darrers 12 mesos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
En els darrers 30 dies	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

Taula 23. Prevalença de consum d'inhalants per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2013

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	0,5	0,6	0,5	1,3	0,1	0,7	1,1	0,2	0,7
En els darrers 12 mesos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
En els darrers 30 dies	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

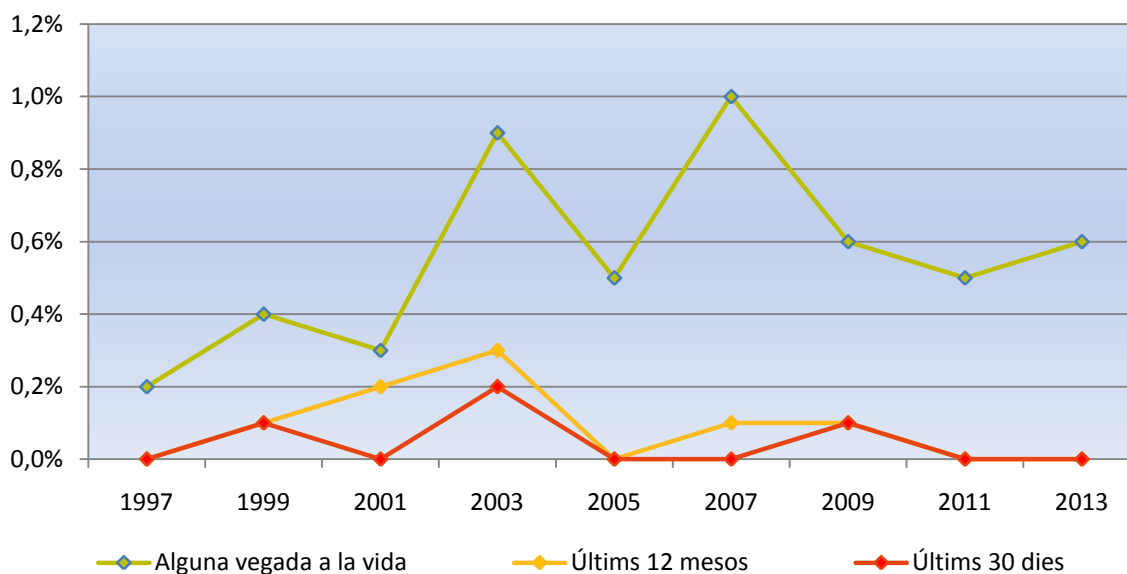
Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

La mitjana d'edat d'inici del consum d'heroïna va ser de 20,2 anys (21,5 anys en homes i 16,8 anys en dones), i la del consum d'inhalants, de 20,1 anys (21,1 anys en homes i 16,2 anys en dones).

Pel que fa a les tendències del consum, en el cas de l'heroïna es va apreciar una tendència a l'augment de l'experimentació (alguna vegada a la vida) amb aquesta substància els anys 2003 i 2007, que, de la mateixa manera que va succeir el 2005, es va tornar a trencar l'any 2009. L'any 2011, la tendència a la disminució del consum experimental d'heroïna es va mantenir i, fins i tot, va ser lleugerament més baixa que la de l'any 2009. L'any 2013 el consum experimental va augmentar lleugerament (figura 8). En el cas dels inhalants, durant el període 2001-2007 es va observar una tendència progressiva a l'augment del consum

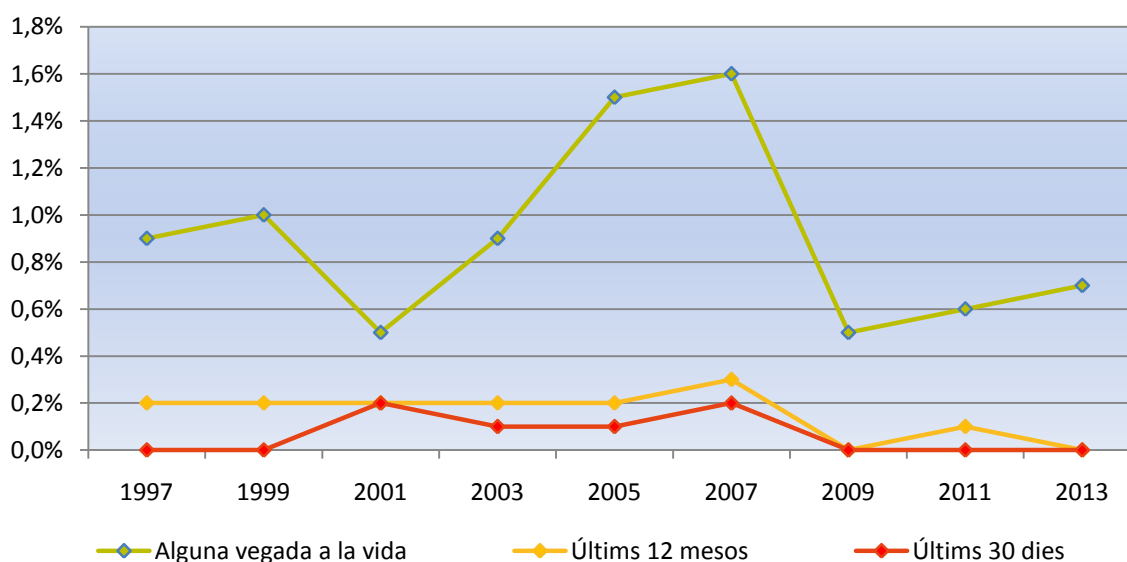
experimental (alguna vegada a la vida), que es va interrompre l'any 2009. El 2011 i el 2013, el consum experimental d'inhalants es va mantenir estable respecte de l'any 2009 (figura 9).

Figura 8. Evolució de la prevalença de consum d'heroïna en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2013

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

Figura 9. Evolució de la prevalença de consum d'inhalants en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2013

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.6.10. Altres substàncies psicoactives (drogues emergents)

En aquesta enquesta es va introduir, com en la de l'any 2011, un mòdul específic sobre les anomenades *drogues emergents*, la qual cosa va permetre estimar les prevalències de consum d'aquestes substàncies entre la població de 15 a 64 anys.

Les substàncies incloses en aquest mòdul van ser: ketamina, GHB (èxtasi líquid), *spice*, piperazines, mefedrona, nexus (2CB), metamfetamina, bolets al·lucinògens ("bolets màgics"), *research chemicals*, *legal highs*, sàlvia i esteroides anabolitzants.

En prendre com a referència el consum experimental (alguna vegada a la vida), es va observar que les substàncies més consumides van ser els bolets al·lucinògens, la ketamina i el GHB. En analitzar les prevalències de consum d'aquestes substàncies durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies, gairebé totes van ser del 0,0% o molt properes a aquest percentatge (entre un 0,1% i un 0,2%). A la taula 24 es mostren les prevalències de consum d'aquestes substàncies.

Taula 24. Prevalències de consum de drogues emergents entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 2013

	Prevalença de consum alguna vegada a la vida	Prevalença de consum en l'últim any	Prevalença de consum en l'últim mes
Ketamina	2,3	0,2	0,0
GHB (èxtasi líquid)	1,2	0,1	0,1
<i>Spice</i>	0,5	0,0	0,0
Piperazines	0,1	0,0	0,0
Mefedrona	0,1	0,0	0,0
Nexus (2CB)	0,3	0,0	0,0
Metamfetamina	0,9	0,1	0,0
Bolets al·lucinògens	2,5	0,2	0,1
<i>Research chemicals</i>	0,2	0,0	0,0
<i>Legal highs</i>	0,1	0,0	0,0
Sàlvia	0,7	0,2	0,1
Esteroides anabolitzants	0,2	0,0	0,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.7. Injecció de drogues

Cal dir que les enquestes com la que s'analitza en aquest informe no són un mètode gaire adequat per estimar l'extensió del fenomen de la injecció de drogues. Els resultats d'aquesta enquesta van indicar que el 2013, un 0,1% de la població catalana de 15 a 64 anys s'havia injectat alguna vegada a la vida heroïna, cocaïna o altres drogues il·legals. La prevalença d'injectors durant els darrers dotze mesos va ser del 0,0%.

4.8. Policonsum de drogues

El policonsum de drogues (legals i il·legals) va ser freqüent entre la població que va consumir substàncies psicoactives a Catalunya.

En analitzar el nombre de substàncies psicoactives que va consumir la població de 15 a 64 anys durant l'últim any i durant l'últim mes, es va observar que en els darrers dotze mesos un 43,3% va consumir una sola substància, i en els darrers trenta dies aquest percentatge va ser d'un 42,5%. Pel que fa al policonsum, durant l'últim any, un 42,5% de la població va prendre dues substàncies psicoactives o més, i durant el darrer mes aquest percentatge es va reduir a un 34,8%. Cal destacar que durant l'últim any un 14,3% de la població de 15 a 64 anys no va prendre cap substància, i durant l'últim mes aquest percentatge va ser d'un 22,6% (taula 25). El percentatge de dones que no van consumir cap substància va ser superior al dels homes (11,4% en homes i 17,2% en dones durant l'últim any, i 17,9% en homes i 27,3% en dones durant l'últim mes).

Taula 25. Nombre de substàncies psicoactives consumides durant l'últim any i durant l'últim mes entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 2013

	Últim any	Últim mes
Cap substància	14,3	22,6
Una substància	43,3	42,5
Dues substàncies	29,0	26,4
Tres substàncies	9,6	6,7
Quatre substàncies	2,6	1,5
Cinc substàncies o més	1,3	0,2

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

Finalment, l'estudi del consum encreuat de les diferents substàncies durant l'últim any va oferir informació específica de les prevalències amb què els consumidors d'una substància psicoactiva consumien la resta de substàncies en aquest període, la qual cosa pot facilitar l'anàlisi de l'associació de diferents grups de drogues per a cada tipus de consumidor (taula 26).

A la taula 26 es mostra quin percentatge de la població de 15 a 64 anys que va consumir una determinada droga en els últims dotze mesos va consumir també altres drogues en el mateix període. Com a exemple podem esmentar les dades següents:

- El 85,1% dels que van consumir tabac en els últims dotze mesos van consumir també alcohol en el mateix període, i un 24,2%, cànnabis.
- El 84,5% dels consumidors anuals de cànnabis van consumir tabac en el mateix període; el 92,2%, alcohol, i un 25,7%, cocaïna.
- Entre els que van consumir èxtasi l'últim any, un 49,1% van prendre també cocaïna; un 47,7%, amfetamines, i un 26,5%, al·lucinògens.
- Pel que fa als consumidors anuals de cocaïna, un 9,9% van consumir també èxtasi; un 26,4%, amfetamines, i un 5,9%, al·lucinògens.

L'alcohol va ser present en la major part dels policonsumidors (valors superiors al 70,5% en totes les substàncies considerades, excepte en el cas de l'heroïna i dels inhalants, que van presentar prevalències de consum durant el darrer any del 0,0%) (taula 26).

Taula 26. Prevalença de consum de diverses substàncies psicoactives en els últims dotze mesos entre la població de 15 a 64 anys que van consumir en el mateix període cada una de les drogues considerades a la capçalera de cada columna (percentatges). Catalunya, 2013

	Tabac	Alcohol	Hipnosedants amb recepta o sense	Cànnabis	Èxtasi	Al·lucinògens	Amfetamines o speed	Cocaïna (base o en pols)	Heroïna	Inhalants
Tabac	100,0	85,1	13,2	24,2	1,4	1,0	1,9	7,0	0,0	0,0
Alcohol	45,7	100,0	9,3	14,1	0,9	0,6	1,4	4,4	0,0	0,0
Hipnosedants amb recepta o sense	53,0	70,5	100,0	15,1	1,2	0,8	3,4	7,4	0,0	0,0
Cànnabis	84,5	92,2	13,0	100,0	5,0	4,0	8,8	25,7	0,0	0,0
Èxtasi	81,1	96,9	16,3	80,7	100,0	26,5	47,7	49,1	0,0	0,0
Al·lucinògens	83,8	100,0	16,4	100,0	41,6	100,0	63,1	46,7	0,0	0,0
Amfetamines o speed	69,3	90,7	30,3	89,8	29,2	25,6	100,0	82,9	0,0	0,0
Cocaïna (base o en pols)	77,1	91,3	20,3	81,2	9,9	5,9	26,4	100,0	0,0	0,0
Heroïna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Inhalants	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.9. Risc percebut davant de diferents conductes de consum

La percepció de risc davant de diferents conductes de consum de drogues podria relacionar-se amb la resistència de la població a desenvolupar aquesta conducta actualment o en el futur. Com més percepció de risc hi ha enfront d'una determinada conducta de consum, en general, menys probabilitat hi ha de desenvolupar-la, i viceversa.

A la taula 27 es mostra el percentatge de la població de 15 a 64 anys que considera que una conducta determinada de consum de drogues pot causar molts o bastants problemes.

L'any 2013, les conductes que les persones entrevistades van considerar més perilloses (més del 80% de la població de 15 a 64 anys pensava que podien ocasionar bastants o molts problemes) van ser el consum habitual (una vegada per setmana o més freqüentment) o esporàdic (una vegada al mes o menys freqüentment) d'heroïna, de cocaïna, d'èxtasi, d'al·lucinògens, d'amfetamines/*speed*, de GHB (èxtasi líquid) i de ketamina i el consum habitual d'hipnosedants, així com prendre una o dues vegades cocaïna en forma de base o *crack*, consumir cinc o sis copes o canyes cada dia i fumar un paquet de tabac diari. Les conductes que es van percebre com a menys perilloses (menys del 80% de la població de 15 a 64 anys considerava que podien causar bastants o molts problemes) van ser el consum de cinc o sis copes o canyes el cap de setmana, el consum esporàdic o habitual de cànnabis, el consum esporàdic d'hipnosedants o el fet de prendre cocaïna o èxtasi una o dues vegades. Persisteix la consideració que el consum de tabac (un paquet de tabac diari) és més perillós que el consum de cànnabis (taula 27).

Taula 27. Risc percebut davant de diverses conductes de consum de drogues entre la població de 15 a 64 anys (percentatge de persones que consideren que aquesta conducta pot causar bastants o molts problemes) (%). Catalunya 2011-2013

Conductes de consum de drogues	Any 2011	Any 2013	Diferència 2011-2013
Fumar un paquet de tabac diari	91,7	88,2	-3,5
Prendre cinc o sis canyes o copes el cap de setmana	62,2	46,0	-16,2
Consumir cinc o sis canyes o copes cada dia	95,2	91,1	-4,1
Consumir cànnabis habitualment ¹	81,2	77,6	-3,6
Consumir cànnabis esporàdicament ²	69,5	53,2	-16,3
Prendre èxtasi una o dues vegades	73,9	67,5	-6,4
Consumir èxtasi habitualment ¹	92,1	96,7	+4,6
Consumir èxtasi esporàdicament ²	89,3	92,7	+3,4
Prendre cocaïna una o dues vegades	72,4	65,4	-7,0
Prendre cocaïna en forma de base o <i>crack</i> una o dues vegades	82,3	84,1	+1,8
Consumir cocaïna habitualment ¹	96,5	97,4	+0,9
Consumir cocaïna esporàdicament ²	91,9	91,6	-0,3
Consumir heroïna habitualment ¹	96,5	97,1	+0,6
Consumir heroïna esporàdicament ²	95,4	95,0	-0,4
Consumir al·lucinògens esporàdicament ²	87,5	87,1	-0,4
Consumir hipnosedants habitualment ¹	69,5	80,8	+11,3
Consumir hipnosedants esporàdicament ²	56,1	55,5	-0,6
Consumir GHB (èxtasi líquid) habitualment ¹	87,0	93,3	+6,3
Consumir GHB (èxtasi líquid) esporàdicament ²	86,1	91,5	+5,4
Consumir amfetamines/ <i>speed</i> habitualment ¹	—	92,5	—
Consumir amfetamines/ <i>speed</i> esporàdicament ²	—	91,2	—
Consumir bolets al·lucinògens habitualment ¹	—	91,7	—
Consumir bolets al·lucinògens esporàdicament ²	—	87,3	—
Consumir ketamina habitualment ¹	—	91,9	—
Consumir ketamina esporàdicament ²	—	89,7	—

¹ Habitualment: una vegada per setmana o més freqüentment.

² Esporàdicament: una vegada al mes o menys freqüentment.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 2011 i 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

En comparar els anys 2011 i 2013, els augments més importants de la percepció de risc es van produir davant del consum habitual d'hipnosedants (+11,3 punts percentuals) i del consum esporàdic i habitual de GHB (+5,4 i +6,3 punts percentuals, respectivament). Contràriament, les conductes que van experimentar una disminució més destacable del risc percebut van ser el consum esporàdic de cànnabis (-16,3 punts percentuals), el fet de prendre cinc o sis canyes o copes el cap de setmana (-16,2 punts) i el fet de prendre cocaïna i èxtasi una o dues vegades (-7,0 i -6,4 punts, respectivament). La resta de conductes van presentar uns augments o unes disminucions de la percepció de risc menys importants o es van mostrar estables en relació amb l'any 2011 (taula 27).

4.10. Disponibilitat percebuda de diverses drogues

L'any 2013, entre el 17,7% i el 58,0% de la població de 15 a 64 anys va considerar que era molt fàcil o relativament fàcil aconseguir diverses drogues en un termini de 24 hores (taula 28). El cànnabis va ser la substància que es pensava que era més fàcil d'aconseguir (58,0%). Entre els anys 2011 i 2013 es va produir una disminució de la disponibilitat percebuda del cànnabis, l'èxtasi, la cocaïna, l'heroïna, els al·lucinògens i el GHB. La reducció més important va correspondre a l'heroïna (-21,9 punts percentuals) (taula 28).

Taula 28. Disponibilitat percebuda de diverses drogues entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 2011-2013

És relativament fàcil o molt fàcil obtenir aquesta droga en un termini de 24 hores	Any 2011	Any 2013	Diferència 2011-2013
Cànnabis (haixix/marihuana)	63,9	58,0	-5,9
Èxtasi/drogues de síntesi	44,9	25,1	-19,8
Cocaïna	52,4	42,4	-10,0
Heroïna	44,6	22,7	-21,9
Al·lucinògens (LSD, "àcids")	44,1	26,1	-18,0
GHB (èxtasi líquid)	41,7	20,7	-21,0
Amfetamines/speed	—	22,1	—
Bolets al·lucinògens	—	17,7	—
Ketamina	—	18,6	—

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 2011 i 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.11. Visibilitat d'alguns fenòmens relacionats amb el consum i l'oferta de drogues

L'any 2013, un 38,2% de la població de 15 a 64 anys va considerar molt important el problema de les drogues il·legals al lloc on vivien.

Pel que fa a la visibilitat de situacions relacionades amb el consum problemàtic de drogues il·legals amb què la població es va trobar més freqüentment al lloc on viu, es van esmentar sobretot les que es referien a la presència de persones que esnifen drogues i a la de venedors de drogues, seguides, a més distància, per la de persones drogades per terra (un 8,9%, un 8,5% i un 3,9%, respectivament, de la població de 15 a 64 anys es va trobar freqüentment o molt freqüentment amb aquestes situacions). Entre els anys 1997 i 2013 va disminuir la visibilitat de gairebé totes les situacions estudiades, excepte la dels venedors de drogues, que va augmentar 2,3 punts percentuals. Cal remarcar, també, la disminució del percentatge de persones que es van trobar xeringues llençades a terra (taula 29).

D'altra banda, en l'enquesta del 2013 es van introduir dues preguntes sobre la visibilitat de les persones que fumen porros i de les que fan *botellón*, els percentatges de les quals van ser molt superiors al de la visibilitat de les situacions esmentades anteriorment (57,1% i 42,9%, respectivament) (taula 29).

Taula 29. Visibilitat a l'entorn proper d'algunes situacions relacionades amb el consum de drogues (percentatge de població que es va trobar freqüentment o molt freqüentment cada situació al lloc on viu) (%). Catalunya, 1997 i 2013

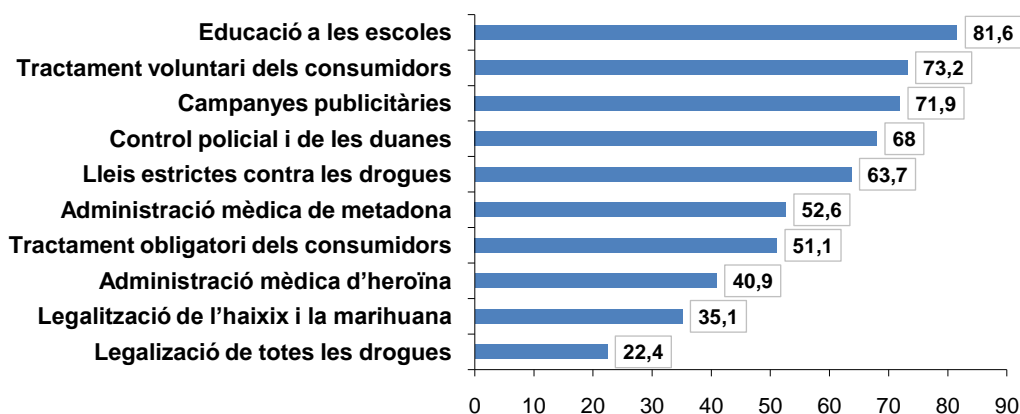
Percentatge de la població que es va trobar freqüentment o molt freqüentment al lloc on viu	Any 1997	Any 2013	Diferència 1997-2013
Xeringues llençades a terra	10,9	2,3	-8,6
Persones que s'injecten drogues	6,2	1,6	-4,6
Persones que inhalen o aspiren drogues en paper d'alumini	4,0	2,5	-1,5
Persones drogades per terra	6,9	3,9	-3,0
Venedors de drogues	6,2	8,5	+2,3
Persones que esnifen drogues	—	8,9	—
Persones que fumen porros	—	57,1	—
Persones que fan <i>botellón</i>	—	42,9	—

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997 i 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.12. Valoració de la importància de les accions per intentar resoldre el problema de les drogues il·legals

L'any 2013, com en anys anteriors, la població de 15 a 64 anys va considerar que l'educació sobre les drogues a les escoles era la mesura més important per resoldre el problema de les drogues il·legals. Aquesta mesura era seguida, en ordre descendent, pel tractament voluntari dels consumidors perquè abandonin les drogues, les campanyes de publicitat que expliquin els riscos de les drogues, el control policial i de les duanes, les lleis estrictes contra les drogues, l'administració mèdica de metadona als consumidors d'heroïna, el tractament obligatori dels consumidors per abandonar les drogues i l'administració mèdica d'heroïna als consumidors que han fracassat en altres tractaments. Les mesures considerades menys importants van ser la legalització de l'haixix i de la marihuana o de totes les drogues (figura 10).

Figura 10. Valoració entre la població de 15 a 64 anys de diverses accions per resoldre el problema de les drogues il·legals (percentatge que considera molt important cada acció) (%). Catalunya, 2013

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

4.13. Informació rebuda sobre el consum de drogues

L'any 2013, les vies principals per les quals la població de 15 a 64 anys va rebre informació sobre les drogues van ser els mitjans de comunicació (48,4%), seguides, a distància, de la informació proporcionada per amics, coneguts o companys de feina (28,6%), pares o familiars (25,8%), professors (21,2%), persones que han tingut contacte amb les drogues (18,3%) i per pàgines web d'Internet (11,3%). La informació rebuda a través dels professionals socio-sanitaris va ser d'un 7,7% (taula 30).

En la població jove de 15 a 29 anys, els percentatges de les vies principals a través de les quals van rebre informació sobre les drogues van ser els següents: els professors, 41,7%; els mitjans de comunicació, 40,8%; els pares o familiars, 40,4%; els amics, coneguts o companys de feina, 34,7%; persones que han tingut contacte amb les drogues, 20,4%, i les pàgines web d'Internet, 17,6%. A la taula 30 es mostren les diferències entre la població de 15 a 29 anys i la de 30 a 64 anys.

Les vies que la població de 15 a 64 anys va considerar millors i més objectives per rebre informació sobre el consum de drogues van ser els mitjans de comunicació (39,6%), seguits, a distància, de la informació proporcionada pels professors (23,3%), les xerrades o els cursos sobre el tema (16,5%), els pares o familiars (16,0%), els professionals socio-sanitaris (15,2%) i les pàgines web d'Internet (12,5%) (taula 31).

La població de joves de 15 a 29 anys va considerar com a vies millors i més objectives per rebre informació sobre drogues van ser els mitjans de comunicació (36,5%), seguits de la informació proporcionada pels professors (26,8%), els pares o familiars (19,9%), les xerrades o els cursos sobre el tema (19,1%) i les pàgines web d'Internet (14,4%). A la taula 31 s'observen les diferències entre la població de 15 a 29 anys i la de 30 a 64 anys.

Taula 30. Vies principals a través de les quals la població va rebre informació sobre drogues, per grups d'edat (%). Catalunya, 2013

	15-29 anys	30-64 anys	15-64 anys
Internet: pàgines web	17,6	9,4	11,3
Internet: xarxes socials	10,2	4,4	5,8
Internet: fòrums	4,9	2,0	2,7
Pares o familiars	40,4	21,4	25,8
Amics, coneguts o companys de feina	34,7	26,7	28,6
Professionals socio-sanitaris	7,4	7,8	7,7
Professors	41,7	14,9	21,2
Xerrades o cursos sobre el tema	14,1	6,1	8,0
Organismes oficials (ministeris, conselleries)	3,1	4,3	4,0
Llibres o fullets	11,6	10,7	10,9
Mitjans de comunicació (televisió, premsa, ràdio)	40,8	50,7	48,4
Policia	3,6	2,0	2,3
Persones que han tingut contacte amb les drogues	20,4	17,7	18,3
Altres vies	1,7	1,8	1,8
No n'ha rebut per cap via	5,9	11,4	10,1
No ho sap/No contesta	0,8	0,7	0,7

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

Taula 31. Via o vies que la població va considerar millors i més objectives per rebre informació sobre el consum de drogues, per grups d'edat (%). Catalunya, 2013

	15-29 anys	30-64 anys	15-64 anys
Internet: pàgines web	14,4	11,9	12,5
Internet: xarxes socials	9,7	6,1	6,9
Internet: fòrums	6,1	3,9	4,4
Pares o familiars	19,9	14,8	16,0
Amics, coneguts o companys de feina	10,8	7,9	8,6
Professionals socio-sanitaris	13,5	15,8	15,2
Professors	26,8	22,2	23,3
Xerrades o cursos sobre el tema	19,1	15,8	16,5
Organismes oficials (ministeris, conselleries)	7,3	8,4	8,2
Llibres o fullets	6,7	9,9	9,1
Mitjans de comunicació (televisió, premsa, ràdio)	36,5	40,6	39,6
Policia	3,2	3,2	3,2
Persones que han tingut contacte amb les drogues	8,9	9,5	9,3
Altres vies	0,8	1,0	0,9
No m'interessa aquest tipus d'informació	14,1	16,4	15,9
No ho sap/No contesta	3,9	3,6	3,7

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2013. Observatori Espanyol sobre Drogues. DGPNSD.

5. Conclusions

L'alcohol i el tabac van ser les substàncies més consumides, seguides del cànnabis, dels hipnosedants (tranquil·litzants o somnífers) i, a més distància, de la cocaïna.

En general, es va observar un augment o una estabilització de les prevalences de consum (alguna vegada a la vida, durant els darrers dotze mesos i durant els trenta dies previs) de totes les substàncies respecte de l'any 2011.

El consum de drogues va ser, en general, més gran entre els homes, excepte en el cas dels hipnosedants (tranquil·litzants o somnífers), amb recepta mèdica o sense, el consum dels quals va ser més freqüent en les dones.

Els consumidors de substàncies psicoactives durant els darrers dotze mesos i els darrers trenta dies previs, en general, van ser predominantment joves de 15 a 29 anys, excepte en el cas dels hipnosedants (tranquil·litzants o somnífers), amb recepta mèdica o sense, el consum dels quals va ser més freqüent entre la població de 30 a 64 anys, i el consum diari d'alcohol també va ser molt més elevat en aquest grup d'edat.

L'any 2013 les prevalences de consum de tabac alguna vegada a la vida, durant l'últim any i durant els darrers trenta dies van ser superiors a les de l'any 2011. El consum diari de tabac també va augmentar lleugerament. Es trenca, d'aquesta manera, la tendència a la disminució progressiva del consum de tabac que s'observava des de l'any 2003 per a les prevalences de consum durant els darrers dotze mesos, durant els últims trenta dies i diari durant el darrer mes, tot i que l'any 2011 va augmentar lleugerament el consum diari de tabac.

Totes les prevalences de consum d'alcohol van augmentar en comparació de l'any 2011, excepte la del consum diari, que va disminuir lleugerament. D'aquesta manera, es va trencar la tendència decreixent del consum d'alcohol que hi va haver durant els períodes 2005-2007 i 2009-2011. El percentatge de borratxeres també va augmentar, així com el de *binge drinking*³.

---

³ *Binge drinking*: ingesta en el darrer mes de cinc begudes alcohòliques o més en el cas dels homes i de quatre begudes alcohòliques o més en el cas de les dones en la mateixa ocasió (s'entén per ocasió prendre-les d'una manera seguida o en un interval aproximat de dues hores).

L'any 2013 totes les prevalences de consum de cànnabis van ser superiors a les de l'any 2011, amb la qual cosa es va trencar la tendència descendent del consum d'aquesta substància que s'observava des de l'any 2005.

Gairebé tots els consumidors de cocaïna van prendre aquesta droga en forma de pols. El consum de cocaïna en forma de base va ser molt baix. Totes les prevalences de consum de cocaïna en pols van ser superiors a les de l'any 2011, amb la qual cosa es va trencar la tendència decreixent del seu consum durant el darrer any i durant els darrers trenta dies que s'observava des de l'any 2007. El consum experimental (alguna vegada a la vida) va augmentar d'una manera destacable respecte de l'any 2011.

Caldrà veure si els canvis de tendència esmentats anteriorment es confirmen en les properes enquestes.

L'any 2013, en relació amb el 2011, van augmentar totes les prevalences de consum d'hipnosedants (alguna vegada a la vida, durant els darrers dotze mesos, durant els darrers trenta dies i diàriament durant els darrers trenta dies) amb recepta mèdica o sense. Cal destacar, també, que són les prevalences de consum més altes registrades des de l'any 2005. En canvi, el consum d'hipnosedants sense recepta mèdica va disminuir, exceptuant el consum experimental (alguna vegada a la vida). Prenent com a referència les prevalences de consum durant els darrers dotze mesos, cal esmentar que és la més baixa registrada durant el període 2005-2013.

El consum d'èxtasi i drogues de disseny, al·lucinògens, amfetamines/*speed*, inhalants i heroïna va augmentar o es va estabilitzar en comparació de l'any 2011.

En aquesta enquesta es va introduir, com en la de l'any 2011, un mòdul específic sobre les anomenades *drogues emergents*. Les substàncies incloses en aquest mòdul van ser ketamina, GHB (èxtasi líquid), *spice*, piperazines, mefedrona, nexus (2CB), metamfetamina, bolets al·lucinògens ("bolets màgics"), *research chemicals*, *legal highs*, sàlvia i esteroides anabolitzants. En prendre com a referència el consum experimental (alguna vegada a la vida), es va observar que les substàncies més consumides van ser els bolets al·lucinògens, la ketamina i el GHB. En analitzar les prevalences de consum d'aquestes substàncies durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies, gairebé totes van ser del 0,0% o molt properes a aquest percentatge (entre un 0,1% i un 0,2%).

El policonsum de drogues (legals i il·legals) va ser freqüent entre la població que va consumir substàncies psicoactives a Catalunya. Durant l'últim any, un 42,5% de la població va prendre dues o més substàncies psicoactives, i durant el darrer mes aquest percentatge

va ser d'un 34,8%. Es va observar que l'alcohol va ser present en la major part dels policonsums.

Pel que fa a la percepció de risc, les conductes considerades més perilloses (més del 80% de la població de 15 a 64 anys pensava que podien ocasionar bastants o molts problemes) van ser el consum habitual o esporàdic d'heroïna, de cocaïna, d'èxtasi, d'al·lucinògens, d'amfetamines/*speed*, de GHB (èxtasi líquid) i de ketamina i el consum habitual d'hipnosedants, així com prendre una o dues vegades cocaïna en forma de base o *crack*, consumir cinc o sis copes o canyes cada dia i fumar un paquet de tabac diari. Les conductes que es van percebre com a menys perilloses (menys del 80% de la població de 15 a 64 anys considerava que podien causar bastants o molts problemes) van ser el consum de cinc o sis copes o canyes el cap de setmana, el consum esporàdic o habitual de cànnabis, el consum esporàdic d'hipnosedants o el fet de prendre cocaïna o èxtasi una o dues vegades. En comparar els anys 2011 i 2013, els augments més importants de la percepció de risc van ser en el consum habitual d'hipnosedants i en el consum esporàdic i habitual de GHB. Els descensos més importants van ser en el consum esporàdic de cànnabis i en el fet de prendre cinc o sis canyes o copes de begudes alcohòliques el cap de setmana.

Entre el 17,7% i el 58,0% de la població de 15 a 64 anys va considerar que era molt fàcil o relativament fàcil aconseguir diverses drogues en un termini de 24 hores. El cànnabis va ser la substància que es pensava que era més fàcil d'aconseguir (58,0%). Entre els anys 2011 i 2013 es va produir una disminució de la disponibilitat percebuda del cànnabis, l'èxtasi, la cocaïna, l'heroïna, els al·lucinògens i el GHB. La reducció més important va correspondre a l'heroïna.

Pel que fa a la visibilitat de situacions relacionades amb el consum problemàtic de drogues il·legals amb què la població es va trobar més freqüentment al lloc on viu, es van esmentar sobretot les que es referien a la presència de persones que esnifen drogues (8,9%) i a la de venedors de drogues (8,5%), seguides, a més distància, per la de persones drogades per terra (3,9%). D'altra banda, en aquesta enquesta, es van introduir dues preguntes sobre la visibilitat de les persones que fumen porros i de les que fan *botellón*, els percentatges de les quals van ser molt superiors al de la visibilitat de les situacions esmentades anteriorment (57,1% i 42,9%, respectivament).

Les accions més valorades per la població per fer front al problema de les drogues il·legals van ser l'educació sobre les drogues a les escoles, seguida pel tractament voluntari dels consumidors perquè abandonin les drogues, les campanyes de publicitat que expliquin els riscos de les drogues, el control policial i de les duanes, les lleis estrictes contra les drogues, l'administració mèdica de metadona als consumidors d'heroïna, el tractament obligatori dels consumidors per abandonar les drogues i l'administració mèdica d'heroïna als consumidors

que han fracassat en altres tractaments. Les mesures considerades menys importants van ser la legalització de l'haixix i de la marihuana o de totes les drogues.

Les vies principals per les quals la població de 15 a 64 anys va rebre informació sobre les drogues van ser els mitjans de comunicació (48,4%), seguides, a distància, de la informació proporcionada per amics, coneguts o companys de feina (28,6%), pares o familiars (25,8%), professors (21,2%), persones que han tingut contacte amb les drogues (18,3%) i per pàgines web d'Internet (11,3%). La informació rebuda a través dels professionals socio-sanitaris va ser d'un 7,7%.

Les vies que la població de 15 a 64 anys va considerar millors i més objectives per rebre informació sobre el consum de drogues també van ser els mitjans de comunicació (39,6%), seguits, a distància, de la informació proporcionada pels professors (23,3%), les xerrades o els cursos sobre el tema (16,5%), els pares o familiars (16,0%), els professionals socio-sanitaris (15,2%) i les pàgines web d'Internet (12,5%).